

Jaarverslag 2003

INHOUD

Voorwoord	2
Directieverslag	3
• Omroepbrede ontwikkelingen	3
• Ontwikkelingen NPS	4
• Financieel resultaat	5
• Programmavoorschriften	6
• Best bekeken, beluisterd en bezocht	7
• Communicatie	11
• Vooruitblik	12
Televisie	13
• Inleiding	13
• Actueel/informatief	13
• Jeugd	15
• Documentaires	18
• Multicultureel	19
• Muziek en Dans	20
• Drama	21
• Aankoop	23
• Cultuur overig	24
• Grafieken Televisie	26
Radio	28
• Inleiding	28
• Radio 1	28
• 3FM	28
• Radio 2/4 – Geïmproviseerde muziek	29
• Radio 4 – Klassieke muziek	30
• 747AM – Cultuur	31
• 747AM – Minderheden	32
• Grafieken Radio	34
Nieuwe Media	35
• Grafieken Nieuwe Media	36

VOORWOORD

In het roerige omroepjaar 2003 krijgt de NPS gelukkig veel waardering voor de programma's die zij uitzendt. Zowel bij kijkers en luisteraars als bij de pers en politiek wordt positief gereageerd op programma's als "Raymann is laat", "Premtime", "Dunya en Desie" en "Kunststof", dat wordt onderscheiden met de Zilveren Reiss-microfoon voor het beste radioprogramma. De programma's gaan gelukkig onverminderd door, terwijl op de achtergrond een enorme bezuinigingsoperatie plaatsvindt. De NPS laat haar veerkracht zien door noodzakelijke efficiencymaatregelen te paren aan vernieuwingsbeleid.

Rijksbezuinigingen dwingen tot kritisch kijken naar de uitgaven, maar zijn ook een impuls voor inventiviteit. Enerzijds leidt dit tot snijden in de bestaande programmering, anderzijds wordt ruimte gevonden voor het ontwikkelen van nieuwe programma's. Voorbeelden zijn "Weltevreden op 3", "TV 3" en de radioserie "Het Bureau".

Ook vernieuwingen binnen bestaande programma's krijgen aandacht. De veranderingen bij NOVA gaan aanvankelijk met veel rumoer gepaard, maar beginnen later in het jaar hun vruchten af te werpen. Bij de radio worden veranderingen voorbereid binnen de minderhedenprogrammering op 747AM. Dit in verband met de plannen voor een Urban radio-zender, die in het kader van de omroepbrede heroriënteringoperatie "Besparen en versterken" nieuw leven worden ingeblazen.

Parallel aan deze operatie start in 2003 een omroepbreed traject, dat inhoudelijke reflectie tot doel heeft: de zogenoemde "zelfevaluatie". Deze opdracht vloeit voort uit de Concessiewet om eens in de vijf jaar de kwaliteit en pluriformiteit van de totale publieke omroep te toetsen aan de hand van de bijdrage die elke omroep hieraan geacht wordt te leveren. De zelfevaluaties worden beoordeeld door een visitatiecommissie, onder leiding van Alexander Rinooy Kan, die in het voorjaar van 2004 verslag zal uitbrengen.

Met dit vooruitzicht belooft 2004 weer een enerverend jaar te worden voor de publieke omroep. Naast het oordeel van de visitatiecommissie zullen in 2004 besluiten worden genomen, die een meer heldere structuur van de publieke omroep beogen. Belangrijk is de communicatie over deze wijzigingen. In 2003 heeft het imago van de publieke omroep flinke deuken opgelopen. Gelukkig dat de NPS over het algemeen positief naar voren komt. Alle aanleiding dus om, mede vanuit het besef dat veranderingen ook veelal tot verbetering leiden, het jaar 2004 met vertrouwen tegemoet te zien.

Ans van de Berg, voorzitter (tot 1 februari 2004)

Roger van Boxtel, voorzitter (vanaf 1 februari 2004)

<p>Het NPS-bestuur wil ook op deze plaats Ans van den Berg bedanken voor haar enorme inzet voor de NPS. Ruim negen jaar was zij lid van het bestuur, waarvan de laatste vier jaar als voorzitter. In deze periode heeft zij actief bijgedragen aan de veranderingen van het publieke bestel met veel oog voor het verankeren daarin van de wettelijke opdracht van de NPS.</p>
--

1. DIRECTIEVERSLAG 2003

OMROEPBREDE ONTWIKKELINGEN

McKinsey en werkgroepen

De publieke omroep moet in de periode 2004-2007 64 miljoen euro bezuinigen. 40 Miljoen moet worden gerealiseerd in 2004; het restant wordt in tranches verdeeld over de volgende drie jaar. Onderzoeksbureau McKinsey wordt ingeschakeld om uit te zoeken hoe de omroepen hun efficiency kunnen verbeteren en zo de opgelegde bezuinigingen kunnen realiseren. Naar aanleiding van de rapportage van McKinsey worden na de zomer acht werkgroepen geformeerd, die, elk op hun specifieke terrein, aan de slag gaan om bezuinigingsvoorstellen te formuleren. De werkgroepen brengen eind december verslag uit aan de Raad van Bestuur van de Publieke Omroep. Er worden meer besparingen gevonden dan de regering heeft opgelegd. Dit 'extra' geld wordt gereserveerd om nieuwe programma's mogelijk te maken.

Visitatiecommissie

Eind januari levert de NPS haar zelfevaluatie-rapport in bij de visitatiecommissie onder leiding van ING-topman Alexander Rinnooy Kan. Zoals de Concessiewet voorschrijft, onderzoekt de commissie de prestaties van de publieke omroep(en) in de periode 2000-2004. In april krijgt de NPS de mogelijkheid haar rapport aan enkele leden van de commissie mondeling toe te lichten. Daarna blijft het lange tijd stil. Eind december ontvangt de NPS een voorlopig verslag van de commissie. Dit verslag is overwegend positief, met name over de vernieuwingen die de NPS doorvoert op de terreinen multicultureel, jeugd en informatie en over de bijdrage van de NPS aan het derde net en de publieke omroep in zijn geheel. Een minder sterk punt is volgens de commissie dat de NPS haar kwalitatieve doelstellingen niet altijd even scherp formuleert dan wel vertaalt in meetbare gegevens. Dit maakt het moeilijk te bepalen of deze doelstellingen worden gerealiseerd. Het eindoordeel van de commissie wordt begin april 2004 verwacht.

Digitalisering en de Digitale Voorziening

De digitalisering van het televisieproductie- en uitzendproces, en de daaraan gerelateerde archiveringsprocessen, neemt steeds verder toe. Die digitalisering maakt het mogelijk om onderdelen uit het gehele proces aan elkaar te koppelen. Hierdoor kunnen omroepen hun programma's niet alleen langs traditionele weg, maar ook via interactieve tv, mobiele communicatie en (breedband)internet aanbieden. Om dit digitaliseringsproces omroepbreed vorm te geven, is het Digitaal Platform opgericht. Het Digitaal Platform heeft als doel om uiteindelijk een totaal geïntegreerd werkproces te realiseren. De eerste stap daarin is het digitaliseren van het uitzendproces, de archivering en het hergebruik. Dit gebeurt in het project De Digitale Voorziening, waarvan de oplevering eind 2004 is voorzien.

Netcoördinator

Hans van Beers vertrekt per 1 juli naar het Stedelijk Museum in Amsterdam na een korte termijn als netcoördinator. Giny Mutsaers, de rechterhand van de netcoördinator, neemt het netcoördinatorschap tijdelijk waar. Met ingang van 1 november wordt Lennart van der Meulen benoemd tot netcoördinator van Nederland 3. Hij was hiervoor werkzaam als commissaris bij het Commissariaat voor de Media.

Nieuwe netstyling

Op maandag 5 september wordt de nieuwe netstyling van Nederland 1, 2 en 3 ingevoerd. De netten krijgen nieuwe, in vorm gelijke logo's en een eenduidig systeem van programma-aankondigingen. Tevens biedt de nieuwe netstijl meer tijd voor de promotie van programma's.

ONTWIKKELINGEN NPS

Wijzigingen in het NPS-bestuur en de Programmaraad

Bestuurslid Koos van der Steenhoven verlaat per 1 januari na 8 jaar het NPS-bestuur. Zijn plaats wordt per 1 mei ingenomen door Oscar Wibaut, algemeen directeur van de Koninklijke Schouwburg in Den Haag.

De Consumentenbond geeft aan niet langer zitting te kunnen nemen in de Programmaraad. Naar een geschikte opvolger wordt gezocht.

Nieuwe programmaleider Televisie

Programmaleider Televisie Carel Kuyl wordt per 1 september formeel benoemd als hoofdredacteur van NOVA, waar hij al enkele maanden waarnemend hoofdredacteur is. Willem van Beusekom neemt zo lang de taken van de programmaleider waar. Naar verwachting zal eind maart 2004 de nieuwe programmaleider Televisie bekend zijn.

Matinee

Na 42 jaar komt in de zomer een einde aan de productie van de Matinee door de VARA. De Matinee wordt nu voor de eerstkomende vier jaar overgenomen door AVRO Klassiek en NPS Radio in samenwerking met de TROS onder de naam *ZaterdagMatinee*. Behalve de concertproductie in het Concertgebouw blijft ook de live uitzending op zaterdagmiddag op Radio 4 in handen van de Matinee. De redactie vindt onderdak bij NPS Radio.

MEP onderzoek

Het MEP2002-onderzoek (Mediagebruik Etnische Publieksgroepen) is een groot driejaarlijks onderzoek naar het mediagebruik van etnische publieksgroepen. Deze keer is de NPS samen met de Publieke Omroep (PO) en de Rijksvoorlichtingsdienst (RVD) opdrachtgever. Uit de concept-rapportage blijkt volgens de NPS, dat het onderzoek in vele opzichten niet voldoet. Een wetenschappelijke contra-expertise moet aantonen of het onderzoek via methodologische ingrepen nog te redden valt. De uiteindelijke beslissing of het rapport nog gepubliceerd zal worden, valt pas in 2004 te verwachten. Dit gebeurt na overleg met de andere opdrachtgevers en de afdeling KLO van de PO (de uitvoerder van het onderzoek).

Congres

Het thema van het jaarlijkse congres van de Programmaraad, op 8 mei in Artis te Amsterdam, is 'Kleurenkitsch - witte media in een multiculturele samenleving'. Twee vragen staan centraal. Geven de media wel een juiste afspiegeling van de hedendaagse multiculturele samenleving? En: Welke rol moeten radio en televisie spelen in de integratie van migranten? De levendige discussie deze middag maakt in ieder geval twee zaken duidelijk: Ondanks goede bedoelingen en initiatieven komt de verkleuring van 'Hilversum', zowel in personeel als in programmatisch opzicht, maar moeizaam van de grond. Daarnaast is de tijd rijp voor een omwenteling binnen de sector van radioprogramma's in de eigen taal. De plannen van de NPS voor een eigentijds 'urban' radio-aanbod sluiten hierop aan.

Kunstprojecten

De kunstcommissie van de NPS organiseert in 2003, in nauwe samenwerking met de collega's van de VARA, een aantal exposities op de zesde etage. Per periode van twee maanden is er een gevarieerd aanbod aan kunst te zien: schilderijen, foto's en beelden. De exposities zijn bedoeld om de collega's in huis kennis te laten maken met werk van meestal jonge kunstenaars uit diverse culturen, die al wel het nodige gepresteerd hebben maar nog niet zijn doorgebroken.

Daarnaast begeleidt de gezamenlijke kunstcommissie van NPS en VARA in 2003 twee grote opdrachten voor de beide entrees van het NPS/VARA-gebouw. Een ervan betreft een kleurrijk kunstwerk van Fransje Killaars bestaande uit een wand- en vloerkleed in de kleine hal. De opdracht wordt eind 2003 opgeleverd. De tweede opdracht behelst een "levend" kunstwerk boordevol kunstmatige intelligentie, dat zich door de hal beweegt. Ontwerper is Job Smeets en de uitvoering is in handen van studenten van de Technische Universiteit in Eindhoven. Naar verwachting zal deze 'halbewoner' in het voorjaar van 2004 zijn intrek nemen in de grote hal.

FINANCIËEL RESULTAAT

Het resultaat van de NPS in 2003 is een overschot van ruim € 2.300.000. Met het oog op de naderende bezuinigingen is aangestuurd op een overschot, o.a. om een aantal vervroegde pensioneringen te bekostigen. Inmiddels is duidelijk dat omroepen zonder verenigingsvermogen voor reorganisatiekosten een 100% bijdrage krijgen uit de Algemene Omroep Reserve, zodat het niet uit programmageld hoeft te worden bekostigd. Derhalve zal een groot deel van het overschot worden aangewend als extra impuls voor de programmering 2004/2005.

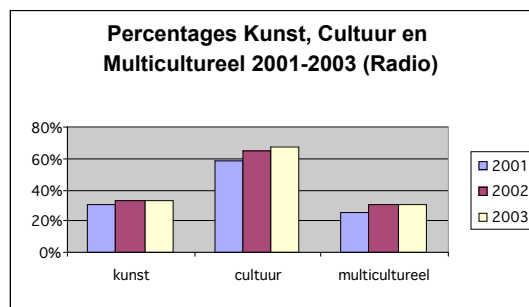
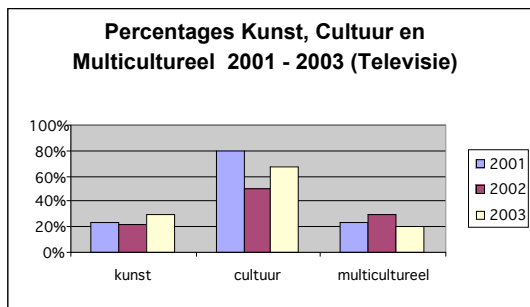
Een andere oorzaak van de overschotten zijn doorgeschoven bedragen vanuit 2003 naar 2004/2005. Bij radio is een bedrag van € 206.000 doorgeschoven naar 2004/2005 voor het hoorspel van Voskuils Het Bureau. Deze bedragen zijn overgehouden op de begroting 2003, maar in 2004/2005 worden die besteed. Bij televisie zijn kosten voor de ZaterdagMatinee (voornamelijk rechten) van € 200.000 in voorraad genomen voor uitzending in 2004.

Een meevaller is de afname van de post voorziening 'groot onderhoud'. Sinds 2000 is per jaar 1,5% van de kostprijs van de gebouwen gereserveerd als voorziening voor groot onderhoud, een normpercentage op advies van de externe bouwexperts. Sinds de ingebruikname in 2000 zijn enige herstelwerkzaamheden verricht, die ten laste van de exploitatie zijn gebracht. Inmiddels is een bescheiden plan groot onderhoud vastgesteld. Ingangsjaar van dit plan voor het NPS/VARA-gebouw is 2003. De NPS laat € 491.000 van de opgebouwde reserve vrijvallen. Voor het Net3 gebouw is dat € 151.000.

PROGRAMMAVOORSCHRIFTEN

Op basis van artikel 51b van de Mediawet dient tenminste 40% van het programma van de NPS te bestaan uit onderdelen van culturele aard, waarvan tenminste 20% betrekking heeft op kunst. In 2003 zendt de NPS Televisie 68% cultuurprogramma's uit; 28% van de totale zendtijd heeft betrekking op kunst. Voor Radio realiseert de NPS in 2003 de volgende percentages: cultuur 66% en kunst 33%. Hiermee wordt dus ruim aan de wettelijke verplichting voldaan.

Voorts dient de NPS op basis van de wet tenminste 25% van haar radiozendtijd en 20% van haar televisiezendtijd te besteden aan programma's voor etnisch/culturele minderheden. In 2003 wordt van de totale zendtijd 30 % aan multiculturele radio en 21 % aan multiculturele televisie besteed.

BEST BEKEKEN, BELUISTERD EN BEZOCHT

De meest bekeken televisieprogramma's

De Top 10 van meest bekeken NPS-programma's laat, ten opzichte van 2002, weinig veranderingen zien. Acht van de tien titels komen in de ranglijst terug. Traditiegetrouw neemt de **Intocht van Sinterklaas** op 15 november de koppositie in. De reportage wordt gelijktijdig op Nederland 2 en 3 uitgezonden en trekt dit jaar 2.3 miljoen kijkers, waaronder 309.000 kleuters in de leeftijd van 3-5 jaar. Dit betekent dat de Intocht door de helft van alle Nederlandse kleuters wordt gezien. Op de tweede plaats volgt een gezamenlijke uitzending van **NOVA en Den Haag Vandaag** op 4 maart met 1.95 miljoen kijkers. Deze uitzending is geheel gewijd aan de Amerikaanse opmars naar Bagdad tijdens de oorlog in Irak. Een aflevering van **Nederland Kiest** op 17 januari trekt de aandacht van 1.33 miljoen kijkers. In deze uitzending zou Wouter Bos, op basis van de laatste peilingen, de kandidaat-premier van de PvdA bekend maken. **Het Uur van de Wolf** dankt zijn hoge notering aan de documentaire **Willem Ruis – Eenzame hoogte** van Dirk Jan Roeleven.

OVERZICHT 1: TIEN MEEST BEKEKEN NPS TELEVISIEPROGRAMMA'S IN HET JAAR 2003.

- bereik voor personen van 6 jaar en ouder, waardering voor personen van 13 jaar en ouder.

RANG-ORDE	DATUM JAAR 2003	BEGIN-TIJD	DUUR IN MIN.	PROGRAMMATITEL	KIJK-DICHT-HEID %	AANTAL KIJKERS	WAAR-DERING **)	KIJKTIJD-AANDEEL %
1	15 november	11.59	85	Intocht Sinterklaas N2/N3	13.5	1.99 miljoen	-	78
2	4 maart	22.17	52	Nova / Den Haag Vandaag *)	13.4	1.95 miljoen	7.8	35
3	31 december	24.07	89	Top 2000 in concert	9.6	1.41 miljoen	7.7	23
4	17 januari	22.20	52	Nederland kiest *)	9.1	1.33 miljoen	7.4	20
5	15 december	20.18	95	Groot dictee der Nederl. Taal	7.0	1.03 miljoen	8.0	15
6	30 april	20.48	66	Uur van de wolf	6.0	876 duizend	7.9	13
7	3 februari	20.31	25	Met het mes op tafel	5.5	800 duizend	7.6	12
8	5 december	16.51	23	Sinterklaas in Sesamstraat	5.2	767 duizend	8.0	25
9	1 januari	18.29	15	Het Klokhuis	5.1	747 duizend	-	15
10	2 januari	23.01	58	Jorgen Raymann even slikken	3.9	570 duizend	7.3	14

Opmerking: Bij gelijke kijkdichtheid is het kijktijdaandeel bepalend voor de rangorde.

*) Dit programma werd uitgezonden onder medeverantwoordelijkheid van de VARA, de VPRO en/of de NOS.

**) In het waarderingsonderzoek worden in principe alleen programma's gewaardeerd die tussen 18.00 - 24.00 uur werden uitgezonden.

Eerder uitgezonden programma's alleen in bijzondere gevallen. Het waarderingspanel bestaat uit personen van 13 jaar en ouder.

Het begrip marktaandeel is volgens richtlijnen van de Publieke Omroep gewijzigd in kijktijdaandeel. De inhoudelijke betekenis is hetzelfde:

Van alle Nederlanders die tijdens de uitzending van betreffend programma televisiekijken, kijkt x% naar betreffend programma.

Bron: Continu Kijkonderzoek Uitgevoerd door Intomart bv in opdracht van de Stichting Kijkonderzoek.

In 2003 staat 1.0% kijkdichtheid voor 147.300 personen van 6 jaar en ouder.

De hoogst gewaardeerde televisieprogramma's

Evenals de tien best bekeken programma's bestaan de tien hoogst gewaardeerde NPS-programma's bijna allemaal uit eigen producties. De nummer 1 komt echter uit het buitenland: een met 8.6 gewaardeerde aflevering van de Amerikaanse blackcomedy **Six Feet Under**, uitgezonden op 22 oktober. Op de tweede plaats volgt de Nederlandse speelfilm **Karakter** met 8.4. **Het Klokhuis** op 1 april, waarin zanger Jody Bernal te gast is, komt met een waardering van 8.3 op de derde plaats. Ook **Het Uur van de Wolf** zien we in dit overzicht terug. Het betreft hier de documentaire over **Syd Barrett**, één van de oprichters van de legendarische popgroep Pink Floyd, uitgezonden op 2 april. De lof die de NPS in de zomermaanden oogstte met **Maandag Prinsjesdag**, komt tot uitdrukking in een hoge notering voor de uitzending van 25 augustus met hoofdgast Herman Pleij.

OVERZICHT 2: TIEN HOOGST GEWAARDEERDE NPS TELEVISIEPROGRAMMA'S IN HET JAAR 2003.
- bereik voor personen van 6 jaar en ouder, waardering voor personen van 13 jaar en ouder.

RANG-ORDE	DATUM JAAR 2003	BEGIN-TIJD	DUUR IN MIN.	PROGRAMMATITEL	KIJK-DICHTHEID%	AANTAL KIJKERS	WAARDERING G **)	KIJKTIJD - AANDEEL %
1	22 oktober	20.30	55	Six feet under	1.4	207 duizend	8.6	3
2	15 maart	23.06	120	Karakter	1.7	255 duizend	8.4	7
3	1 april	18.30	15	Het Klokhuis	3.7	546 duizend	8.3	11
4	25 augustus	20.22	91	Maandag Prinsjesdag	2.4	350 duizend	8.2	6
5	6 augustus	21.30	24	Met het mes op tafel	2.3	335 duizend	8.2	9
7	2 april	20.35	50	Uur van de wolf	1.8	264 duizend	8.2	4
8	11 mei	22.42	53	Dokwerk	2.5	371 duizend	8.1	9
9	5 december	16.51	23	Sinterklaas in Sesamstraat	5.2	767 duizend	8.0	25
10	29 december	19.01	55	Top 2000 a go go	4.6	676 duizend	8.0	11

Opmerking: Bij gelijke waardering is de kijkdichtheid bepalend voor de rangorde.

*) Dit programma werd uitgezonden onder medeverantwoordelijkheid van de VARA, de VPRO en/of de NOS.

**) In het nieuwe waarderingsonderzoek - ingevoerd per 1 januari 2002 - worden in principe alleen programma's gewaardeerd die tussen 18.00 - 24.00 uur werden uitgezonden. Eerder uitgezonden programma's alleen in bijzondere gevallen. Het waarderingspanel bestaat uit personen van 13 jaar en ouder.

Het begrip marktaandeel is volgens richtlijnen van de Publieke Omroep gewijzigd in kijktijdaandeel. De inhoudelijke betekenis is het-zelfde: Van alle Nederlanders die tijdens de uitzending van betreffend programma televisiekijken, kijkt x% naar betreffend programma.

Bron: Waarderingsonderzoek Uitgevoerd door Intomart bv in opdracht van Publieke Omroep.

De tien best beluisterde radioprogramma's

De Sandwich is ook dit jaar weer met afstand het populairste radioprogramma van de NPS. In de eerste maanden van 2003 stemmen elke zondagmorgen tussen 11.00 en 12.00 uur 517.000 luisteraars op dit programma af. Andere bekenden in deze Top 10 zijn de programma's **Isabelle**, **Dag Zondag** en **Round Midnight**.

Zes van de tien populairste radioprogramma's komen dit jaar voor het eerst in het overzicht voor. In vijf van de zes gevallen zijn het programma's op 3FM, zoals het nieuwe programma **Timur tot tien uur** en de **Disco Classics Party**. Het enige Radio 4 programma dat in de ranglijst voorkomt, is **NPS Dinsdag**. In de laatste maanden van 2003 bereikt dit programma op de dinsdagmiddag tussen 13.30 en 16.30 uur gemiddeld 56.000 luisteraars.

OVERZICHT 3: TIEN BEST BELUISTERDE NPS - RADIOPROGRAMMA'S IN HET JAAR 2003

RANG-ORDE	MEET-PERIODE IN 2003	WEEKDAG	UITZEND-TIJDEN	ZENDER	PROGRAMMATITEL	LUISTER-DICHTHEID %	AANTAL LUIS-TERAARS	LUISTER-TIJDAAAN-DEEL%
1	jan / feb	zondag	11.04 - 11.58	Radio 2	Sandwich	3.7	517 duizend	15
2	mei / juni	vrijdag	18.07 - 19.58	Radio 3	Isabelle	1.0	139 duizend	9
3	sep / okt	vrijdag	18.07 - 19.58	Radio 3	Disco Classics Party	0.9	126 duizend	7
4	sep / okt	maandag	18.07 - 19.58	Radio 3	Gigagiel	0.8	112 duizend	7
5	jan / feb	zondag	07.00 - 08.58	Radio 2	Dag Zondag	0.7	98 duizend	12
6	jul / aug	dinsdag	18.07 - 19.58	Radio 3	Zomerjocks	0.7	98 duizend	8
7	nov / dec	vrijdag	23.04 - 01.00	Radio 2	Round Midnight	0.5	69 duizend	11
8	feb / mrt	maandag	20.04 - 21.58	Radio 3	En dit is Giel	0.4	56 duizend	8
9	nov / dec	dinsdag	13.30 - 16.30	Radio 4	NPS Dinsdag	0.4	56 duizend	1
10	aug / sep	maandag	20.04 - 21.58	Radio 3	Timur tot tien uur	0.3	42 duizend	7

Opmerking: Bij gelijke luisterdichtheid is het luistertijdaandeel bepalend.

Bron: Continu Luisteronderzoek. Uitgevoerd door Intomart bv in opdracht van NOS, Ster en commerciële participanten.

1.0% luisterdichtheid staat in 2003 voor 139.650 personen van 10 jaar en ouder. Het bereik van de radioprogramma's wordt gemeten in tweemaandelijks termijnen onder een steekproef van Nederlanders van 10 jaar en ouder. De waardering wordt niet gemeten.

De best bezochte sites

In 2003 worden op alle NPS-sites samen 16,9 miljoen pageviews opgevraagd door 3,1 miljoen bezoekers. In deze totalen zijn de cijfers van onze samenwerkingsverbanden niet verwerkt. Dit zijn **Nederland Kiest, Aanval op Irak, Sinterklaasjournaal, Andere Tijden, Dokwerk, /Geschiedenis en documentaire.nl**. Als deze sites worden meegenomen, liggen de cijfers ongeveer eenderde hoger (22,5 miljoen pageviews en 4,1 miljoen bezoekers). De best bezochte programmasites zijn **NOVA** (685.000 bezoekers), **Sesamstraat** (548.000 bezoekers), **De Korte Film** (326.000 bezoekers) en **Het Klokhuis** (309.000 bezoekers). **Nederlandkiest.nl** blijkt een zeer succesvolle samenwerkingsite met alleen al in januari bijna 1 miljoen bezoekers, terwijl in december ook de pagina's van **het Sinterklaasjournaal** 1 miljoen keer worden bekeken.

Een aantal 'oude sites' doet het nog goed. **Soundscapes**, de bibliotheek van verdwenen geluiden (een site uit 1999) krijgt 67.000 bezoekers. Er worden 2 miljoen audio/videofragmenten opgevraagd en NPS-breed gaan er ongeveer 450.000 **nieuwsbrieven** de deur uit.

OVERZICHT 4: BEST BEZOCHTE SITES IN HET JAAR 2003 (LINKS BEZOEKERS, RECHTS PAGEVIEWS)

	Site	Aantal bezoekers
1	nova	685.845
2	sesamstraat	542.809
3	nps	346.468
4	dekortefilm	326.468
5	hetklokhuis	309.417
6	supplement	153.133
7	grootdictee	81.787
8	flyer	80.903
9	circuskiekeboe	78.673
10	npsjazz	76.360
11	zorgenhoop	65.157
12	sinterklaas	56.720
13	gigagiel	48.648
14	maroc	41.326
15	gewest	37.704
16	4fm	35.996
17	sixfeetunder	34.563
18	kunststof	32.561
19	dunyaendesie	30.610
20	chinees	29.692
21	popquiz	22.915
22	uurvandewolf	20.779
23	maandagprinsjesdag	20.587
24	operalive	19.968
25	kookvanjou	19.240
	Totaal	3.156.675

	Site	Aantal pageviews
1	sesamstraat	4.899.414
2	nova	2.410.723
3	hetklokhuis	2.145.340
4	nps	906.103
5	dekortefilm	837.948
6	circuskiekeboe	698.849
7	grootdictee	588.554
8	supplement	392.490
9	npsjazz	336.243
10	paradisolife	311.529
11	flyer	283.357
12	dans	252.142
13	gigagiel	210.555
14	dunyaendesie	210.303
15	sixfeetunder	202.307
16	sinterklaas	168.283
17	kookvanjou	160.584
18	zorgenhoop	148.212
19	maroc	143.279
20	gewest	130.389
21	kunststof	99.055
22	maandagprinsjesdag	97.790
23	4fm	95.374
24	chinees	89.433
25	popquiz	80.366
	Totaal	16.900.678

COMMUNICATIE

Het verkrijgen van zoveel mogelijk vrije publiciteit voor de programma's van de NPS krijgt ook dit jaar de hoogste prioriteit van de afdeling Pers & Communicatie. Met het politieke programma **Nederland Kiest** begint het jaar goed. Helaas leidt het succes niet tot de droomstart van 'NOVA nieuwe stijl'. Het plotselinge opstappen van Felix Rottenberg en Matthijs van Nieuwkerk, later in het jaar gevolgd door hoofdredacteur Rik Rensen, gaat met veel publicitair geweld gepaard. In plaats van het zoeken naar publiciteit beschouwt Pers & Communicatie het in deze situaties als haar taak, om de geruchtenstroom te neutraliseren en op het juiste moment, zowel intern als extern én in overleg met de netpartners, de juiste informatie naar buiten te brengen.

In september leidt de Dokwerk-drieluik **De Tweede Kamer** van René Roelofs ook tot de nodige opwinding, maar dan – voor de NPS althans - in de goede betekenis van het woord. Gezien de doelgroep 'jongeren' is voor de dramaserie **Dunya & Desie** een gericht persbeleid nodig. In het voorjaar gaat de tweede serie van start. De vrije publiciteit wordt ondersteund met een multimediale PR-campagne. Deze bestaat onder andere uit banners op multiculturele websites en stickerkaarten die met een jongerenblad worden meegeseald.

In de zomermaanden steelt de NPS de show met **Maandag Prinsjesdag**. Journalisten van dag- en weekbladen en omroepgidsen kunnen in informele sfeer op locatie kennismaken met de makers van dit nieuwe zomerprogramma. Het resultaat stemt overeen met het doel van het programma: veel rumoer in komkommertijd.

Veel positieve publiciteit is er voor serie 2 van de Amerikaanse HBO-serie **Six Feet Under**, Aan de prijsvraag op de eigen NPS-website, waar elke week een DVD-box te winnen is, doen honderden fans mee.

Bij de radio trekt het komen en gaan van presentatoren op 3FM veel belangstelling van de pers. Isabelle en Claudia verlaten de NPS, in september opgevolgd door Giel Beelen en Timur Perlin. Ook de geplande veranderingen bij de minderhedenprogramma's op 747AM leiden eind 2003 tot diverse publicaties.

Het jaar wordt uitgeluid met een publiciteitsoffensief rond de geboorte van varkentje **Purk** in **Sesamstraat**. De kraamborrel in Sesamstraat, waarbij journalisten hun eigen kinderen mogen meenemen, is een groot succes en mist zijn uitwerking niet (o.a. een coverstory in AD Magazine en reportages in SBS Shownieuws en het NOS Jeugdjournaal).

De interne communicatie krijgt in 2003 een opwaardering via een restyling van personeelsblad **de Wandelgangen**. Van een zwart-wit stenciluitgave verandert het blad in een fris vormgegeven kleurenmagazine; een metamorfose die volgens veel collega's het leesgenot aanmerkelijk vergroot. In mei start de NPS met een **e-mail nieuwsbrief**, primair bedoeld om externe relaties te informeren over het actuele programma-aanbod en over nieuws en wetenswaardigheden omtrent de NPS en haar programmabeleid. Ook voorziet de nieuwsbrief in de behoefte van geïnteresseerde kijkers, luisteraars en eigen collega's. Eind 2003 wordt de laatste hand gelegd aan een **corporate brochure**, die begin 2004 van de persen zal rollen. Het rijkelijk geïllustreerde boekwerkje vertelt het verhaal van de NPS; haar ontstaan, haar missie en de wijze waarop die in het programmapakket wordt vertaald.

VOORUITBLIK

De NPS heeft geen voornemens om in de nabije toekomst ingrijpende wijzigingen door te voeren op het gebied van haar investerings- en financieringsbeleid.

Televisie

Het einde van de netoverschrijdende programmering zal leiden tot een intensievere samenwerking tussen de netpartners. Het vooraf en achteraf toetsen van programma's wordt aangescherpt met de invoering van een kwaliteitskaart. Hiermee worden programma's op acht criteria beoordeeld: (1) Programmakwaliteit, (2) Betrouwbaarheid, (3) Vernieuwing en Ontwikkeling, (4) Pluriformiteit, (5) Maatschappelijke interactie en invloed, (6) Aandeel en bereik publiek en doelgroepen, (7) Kostenefficiëntie en (8) Doelmatigheid.

De belangrijkste programmatische vernieuwing zal TV3 zijn; niet alleen een dagelijkse live uitzending (op werkdagen), maar ook nog op prime time.

Radio

Aan de hand van de resultaten van de werkgroep Radio is besloten Radio 4 te vernieuwen. Belangrijk onderdeel waar de NPS een grote rol in speelt, is de invulling van een dagelijks *late junction* blok met ruimte voor jazz, crossover en andere geïmproviseerde muziek. Tevens wordt de komst van een nieuw multicultureel muziekstation verwacht, met als werktitel Urban Radio. De dagelijkse anderstalige uitzendingen worden omgebouwd naar weekedities.

Nieuwe Media

De thema- en programmasites die in het verlengde liggen van de kerntaken van de NPS, blijven prioriteit krijgen. In de categorie Informatief geldt dat voor NOVA, in de categorie Multicultureel voor PREMtime en Colorfull/Urban Radio, in de categorie Kunst en Cultuur voor Jazz, Wereldmuziek, Klassiek, Dans, Kortefilm en TV3, en in de categorie Jeugd voor Sesamstraat en Het Klokhuis. NPS Nieuwe Media gaat haar beleid in de komende jaren steeds meer afstemmen op het omroepbrede internetbeleid. Waar mogelijk wordt samengewerkt met andere omroepen en relevante externe organisaties. Ook de homepage van de NPS wordt in 2004 vernieuwd.

Personeelsbeleid

Het eerste deel van de bezuinigingsoperatie, dat in 2004 gerealiseerd moet worden, en de bezuinigingsplannen voor 2005-2007 zullen leiden tot een aanpassing van de omvang van het personeelsbestand. Voor het eerste deel zal in begin 2004 een reorganisatieplan worden opgesteld.

Vanaf 1 januari 2004 zal het Personeelsevaluatiesysteem voor de gehele NPS operationeel zijn. Tevens wordt in 2004 een nieuwe nota personeelsbeleid geformuleerd. Hierin zal onder andere aandacht worden besteed aan het werving- en selectiebeleid en de uitwerking van het opleidingsbeleid in samenhang met de uitkomsten van de personeelsevaluatiegesprekken.

Pers & Communicatie

Het belang van TV3 voor de NPS (en Nederland 3) zal ook zichtbaar worden in een opvallende PR-campagne op radio, televisie en in print ter introductie van het programma. Op het niveau van corporate communicatie zal het netbelang een grotere rol gaan spelen. Dit sluit aan bij een groeiend besef, dat een positief imago van het net voorwaarde is voor een gewenst imago van de omroep. In samenwerking met de netpartners wordt een marketingplan voor Nederland 3 ontwikkeld.

TELEVISIE 2003

INLEIDING

Het accent in de televisieprogrammering ligt dit jaar op het verder zichtbaar maken van de multiculturele samenleving in verschillende programmacategorieën. Zo gaat op informatief/documentair gebied het programma **PREMtime** van start en begint de NPS in de categorie Nederlands drama/comedy met **Weltevreden op 10**. Ook wil de NPS haar rol als betrouwbaar informatieplatform voor de publieke meningsvorming blijven waarmaken.

Nederland Kiest en de vernieuwingen bij **NOVA** zijn daarvan de tastbare resultaten. Verder blijven belangrijke manifestaties in de Nederlandse culturele wereld ruime aandacht houden, zoals **Pinkpop**, **North Sea Jazz** en **de Uitmarkt**. Nieuwe concepten worden ontwikkeld in de categorieën jeugd (**Kookvanjou**), cultuur (**Maandag Prinsjesdag**, **Boeken op Zondag**, **TV3**) en drama (o.a. **One Night Stand**).

Om vernieuwingen mogelijk te maken, zijn behalve efficiencymaatregelen ook ingrepen in de bestaande programmering noodzakelijk. Zo valt in 2003 het doek voor twee vertrouwde NPS-titels: **Gewest** en het **Allochtoon Video Circuit** (AVC).

In dit hoofdstuk worden de belangrijkste ontwikkelingen binnen de televisie-afdelingen en -redacties beschreven. Met vanzelfsprekend aandacht voor memorabele uitzendingen en gebeurtenissen, in zowel positieve als minder positieve zin. Aan het slot zijn enkele grafieken opgenomen, die laten zien hoe Nederland 3 en de NPS gepresteerd hebben ten opzichte van andere netten en omroepen.

Grafieken: Gemiddeld kijktijdaandeel (KTA) per omroep (2002/2003)	◇pag. 26
Gemiddeld KTA per zender (2002/2003)	◇pag. 26
Gemiddelde waardering per omroep (2003)	◇pag. 26
Percentage Kunst, Cultuur, Multicultureel 2001-2003 (televisie)	◇pag. 27

ACTUEEL/INFORMATIEF

NOVA *gem. kta (kijktijdaandeel) doelstelling: 12 – gerealiseerd: 10*
NOVA (NPS/VARA) is in de loop der jaren wat voorspelbaar geworden, vinden directie en programmaleiding. Het programma moet spraakmakender en verrassender worden. Dat is het uitgangspunt bij de vernieuwing, die in 2003 gestalte moet krijgen.

Het jaar 2003 begint goed voor NOVA. De serie **Nederland Kiest** vanuit het Haagse café Dudok tegenover het Binnenhof is direct een groot succes. Ferry Mingelen, Paul Witteman en het nieuwe presentatieduo Matthijs van Nieuwkerk en Felix Rottenberg worden geprezen om hun prikkelende aanpak en eigen interviewstijl. De euforie is van korte duur. Al direct na het begin van de reguliere uitzendingen krijgen Rottenberg en Van Nieuwkerk een conflict met de redactie over de verdere koers van het programma. Dat leidt uiteindelijk tot het opstappen van het duo en in een later stadium tot het vertrek van hoofdredacteur Rik Rensen.

Tegelijkertijd beginnen in februari ook twee nieuwe presentatoren, Jeroen Pauw en Clairly Polak. Zij gaan NOVA niet als duo maar afwisselend presenteren. Op 1 april krijgt NOVA een nieuwe hoofdredacteur: programmaleider Carel Kuyl.

De eerste maanden na het vertrek van Rottenberg en Van Nieuwkerk zijn moeizaam, maar al snel daarna krijgt het nieuwe NOVA steeds meer gestalte. De reportages en studiogesprekken worden sprankelender, er is meer aandacht voor research en bij de berichtgeving over de oorlog in Irak weet NOVA zich als vanouds te onderscheiden. Spraakmakend zijn de uitzendingen rond prinses Margarita en het verslag van het bezoek van VVD-kamerlid Hirsi

Ali aan een Islamitische school. Ook lukt het NOVA, als een van de heel weinigen, om toegang te krijgen tot het gesloten Noord Korea. De bijzondere reportage van Mirjam Bartelsman en Meral Uslu wordt later verkocht aan CBS Sixty Minutes. De researchredactie van NOVA doet van zich spreken met onderwerpen over Islamitisch extremisme, de zorgfraude en het grote aantal vrouwen in de WAO.

Zembla

gem. kta doelstelling: 8 – gerealiseerd: 7

Het uitgangspunt van Zembla blijft ook in 2003 het maken van actuele documentaires; over onderwerpen die niet direct een relatie hebben met de hete actualiteit, maar wel met gebeurtenissen of verschijnselen in de hedendaagse samenleving. De NPS/VARA-rubriek streeft er natuurlijk naar om met degelijke onderzoeksjournalistiek ook haar eigen nieuws te maken.

Zembla maakt in 2003 ruim dertig eigen producties. De best bekeken uitzending is de aflevering **Ferdi E**. Daarin vertelt de moordenaar van Gerrit Jan Heijn voor het eerst op televisie waarom hij tot zijn daad is gekomen en hoe hij het misdrijf heeft voorbereid en uitgevoerd. De uitzending trekt bijna 1 miljoen kijkers.

Een andere spraakmakende aflevering van Zembla heeft als titel **Gevaarlijke moeders**. 700.000 mensen kijken naar vrouwen, die, nadat ze hun kinderen zwaar mishandeld of zelfs vermoord hebben, toch een tweede kans krijgen om opnieuw kinderen op te voeden.

Zembla krijgt in 2003 de gelegenheid om in een aantal gevangenissen dag en nacht te filmen. De gevangenissen zijn in het nieuws door toenemende agressie, onder andere veroorzaakt doordat steeds meer gevangenen psychisch gestoord zijn. De uitzendingen geven een beeld van de moeilijkheden die daardoor ontstaan en de manier waarop bewaarders daarop reageren.

Uiteraard heeft Zembla in verschillende afleveringen aandacht voor de oorlog in Irak. In een extra uitzending op dinsdagavond 4 februari vertoont Zembla het interview van de Engelse politicus Tony Benn met de dictator van Irak, Saddam Hoessein.

Buitenhof

Het beleid van **Buitenhof** blijft in 2003 stabiel. De redactie stelt zich ten doel mensen die op enigerlei wijze bestuurlijke verantwoordelijkheid dragen, in het bedrijfsleven of binnen het publieke domein, aan de tand te voelen over hun beleid en ze zo mogelijk met elkaar in debat te laten gaan. De zondagochtend blijft daarvoor bij uitstek een uitgelezen tijdstip.

Buitenhof kan tevreden terugkijken op 2003. Het wekelijkse interview- en discussieprogramma van NPS, VARA en VPRO slaat er voor het achtste achtereenvolgende seizoen in om veel nieuws- en spraakmakende gesprekken en debatten te organiseren. Het jaar begint met een geslaagd voorbeeld van samenwerking binnen de publieke omroep. In januari, aan de vooravond van de verkiezingen, zendt Buitenhof in samenwerking met Radio 1 het grote lijsttrekkersdebat uit. Een ander hoogtepunt is het gesprek in maart 2003 - enkele dagen voor de Amerikaanse inval in Irak - met minister van Staat Hans van Mierlo, de leider van de AEL, Dyab Abu Jahjah, en de omstreden Israëliëse historicus Martin van Creveld. Onverwacht ontstaat er een uur lang een diepgaande en emotionele confrontatie tussen drie indrukwekkende personen. In september maakt de voorzitter van een grote onderwijsinstelling zijn opwachting in Buitenhof. Op basis van tientallen jaarrekeningen heeft hij berekend dat scholen ruim twee miljard euro in kas hebben die ze niet aan onderwijs besteden. Die mededeling slaat in als een bom en beheerst dagenlang het nieuws. Ook het optreden in november van minister Donner van Justitie is goed voor vele grote krantenkoppen. Donner hekelt de satire op het koningshuis en gezagsdragers, tot grote verbazing en soms ergernis van politici en columnisten.

Andere Tijden

gem. kta doelstelling: 5 – gerealiseerd: 5

Andere Tijden (NPS/VPRO) stelt zichzelf voor 2003 drie doelstellingen: de kwaliteit handhaven of verhogen, de keuze van onderwerpen verbreden, én de groep vaste kijkers uitbreiden.

Dat laatste lukt zonder meer. In 2003 stijgt het aantal kijkers gemiddeld tot iets boven de 300.000, ondanks de hevige concurrentie op *prime time*. Die concurrentie bestaat in 2003 op veel dinsdagen uit Champions League voetbal, en elke week vooral uit Netwerk. Daarom is het verheugend dat Andere Tijden er opnieuw circa 25 procent kijkers bij krijgt, en daarmee voor het eerst het beoogde marktaandeel van 5 procent haalt.

Bij gebrek aan concrete meetmethoden voor de kwaliteit van programma's is het moeilijk te zeggen of de eerste doelstelling, het handhaven van de kwaliteit, is gehaald. Op basis van reacties van publiek en media is een ondubbelzinnig "ja" op zijn plaats. De rubriek wordt overladen met complimenten van kijkers. Vooral de diepgang, de presentatie en de verrassende keuze van invalshoeken wordt geprezen. Niet toevallig is het daarom dat de twee scheidende tv-critici van de kwaliteitskranten NRC/Handelsblad en Volkskrant, Maarten Huygen en Paul Brill, allebei Andere Tijden noemen als het beste, en meest innovatieve Nederlandse programma van de afgelopen periode.

Om de onderwerpkeuze te verbreden, wil de redactie meer aandacht besteden aan cultuur (high én low), aan de geschiedenis van nieuwe Nederlanders en aan maatschappelijke trends. Dat is voor een groot deel in de gerealiseerde uitzendingen terug te vinden. Zo zijn in 2003 afleveringen geproduceerd over de roddelpers, over Gerard Reve, over de eerste gastarbeiders in Nederland, over de Antilliaanse opstandelingenleider Papa Godett, over de jongerenbeatgroep The Fouryo's en over IVF. Daarnaast maakt Andere Tijden een groot aantal uitzendingen naar aanleiding van de actuele gebeurtenissen rond de Irak-oorlog.

De weerslag van dit alles is terug te vinden in de website, die verder uitgroeit tot een omvangrijk elektronisch geschiedenisboek van de twintigste eeuw. Ook verschijnt in 2003 het vierde deel van de Andere Tijden-boekenreeks. Op Tweede Paasdag kijken weer bijna een miljoen mensen anderhalf uur lang naar **de Grote Geschiedenis Quiz**, een samenwerkingsverband van Andere Tijden, de Volkskrant en het Historisch Nieuwsblad.

JEUGD

Voor de jeugdprogrammering in [Z@ppelin](#) gold in 2003 geen kta-doelstelling per programma

Sesamstraat

Ook in 2003 stelt **Sesamstraat** zich ten doel het meest toonaangevende kleuterprogramma van Nederland te zijn. Dit streven moet gerealiseerd worden in een sterk veranderend aanbod van kindertelevisie in Nederland. De commerciële zender Nickelodeon voert dit jaar een 24-uurs programmering door. De zender zet tussen 18.00 en 19.00 uur herhalingen van Bassie en Adriaan in en de populaire cartoon Sponge Bob. Sesamstraat wordt daardoor voor het eerst geconfronteerd met serieuze concurrentie in het tijdslot van 18.00 tot 18.15 uur.

De concurrentie brengt [Z@ppelin](#) een gevoelige slag toe. Ook de belangstelling voor Sesamstraat, met name van oudere kinderen, lijdt onder het commerciële aanbod. Desalniettemin blijft het programma overeind. Ook in 2003 kan Sesamstraat de terugval in

2001 (nadat het programma naar 18.00 uur verplaatst was) gedeeltelijk compenseren. En in de doelgroep 3-6 jaar doet het programma het weer beter dan in 2002.

Inhoudelijk en publicitair boekt Sesamstraat dit jaar een groot succes. De inspanningen van de redactie om het programma te voorzien van een nieuw Nederlands poppenkarakter, leiden eind 2003 tot de geboorte van het babykarakter 'Purk'. Het biggetje wordt geïntroduceerd in de Sinterklaasaflevering van Sesamstraat en is vanaf de eerste dag van verschijning een regelrechte hit. Het baby'tje is niet alleen voerpaginanieuws in alle landelijke dagbladen, ook op internet wordt het nieuwe zusje direct de nummer één in de populariteitspolls. Aan het nieuwe karakter is drie jaar gewerkt in samenwerking met de Amerikaanse partner Sesame Workshop. De pop is in Nederland bedacht en ontwikkeld en uiteindelijk in New York gebouwd door Jim Henson Productions.

Hoewel Sesamstraat in 2003 moet inleveren ten opzichte van de concurrentie, handhaaft het zich als best bekeken kleuterserie van [Z@ppelin](#). De inhoudelijke vernieuwing met Purk en de daarmee gepaard gaande media-aandacht, bevestigt de nationale waarde die het programma ook vandaag de dag nog heeft.

Sinterklaas in Sesamstraat

Met 'de geboorte' van Purk krijgt het jaarlijkse bezoek van de Goedheiligman aan Sesamstraat een extra feestelijk tintje. De redactie kiest bewust voor de introductie van Purk in de Sinterklaaspecial, omdat het de best bekeken aflevering van Sesamstraat is. Hoewel de kijkcijfers ten opzichte van vorig jaar wat tegenvallen, zijn toch zo'n 900.000 mensen getuige van het debuut van Purk. Het verlies is waarschijnlijk te wijten aan de programmering van de commerciële zender Fox Kids, die recht tegenover de Sinterklaaspecial een herhaling uitzendt van Het Feest van Sinterklaas, een evenement dat een week ervoor plaatsvond in Ahoy.

Het Sinterklaasjournaal

In 2003 produceert de NPS opnieuw **Het Sinterklaasjournaal** voor de gezamenlijke omroepen die vertegenwoordigd zijn in Z@ppelin. De dagelijkse gedramatiseerde nieuwsrubriek volgt ook dit jaar het wel en wee van de Goedheiligman tijdens zijn verblijf in Nederland. De 23 uitzendingen van 10 minuten worden gepresenteerd door Dieuwertje Blok.

De vorige serie was niet alleen de best bekeken serie van de zender, maar ook het best bekeken jeugdprogramma van Nederland in de periode november-december. Ondanks dit succes blijkt het enorm ingewikkeld om de derde serie financieel rond te krijgen. Met uitzondering van de AVRO, VPRO en natuurlijk de NPS zelf, weigeren de andere omroepen een additionele bijdrage te verstrekken aan de best scorende serie van de zender. De consequentie is dat het Sinterklaasjournaal vier afleveringen moet schrappen. Ze worden vervangen door compilaties. Drie ervan krijgen de vorm van een weekoverzicht op zondag, de vierde wordt een jaaroverzicht van drie kwartier, dat op 4 december wordt uitgezonden.

Ondanks deze productionele teleurstellingen, voorziet het programma in een duidelijke behoefte. De kijkcijfers stijgen en ook dit jaar is Het Sinterklaasjournaal het best bekeken jeugdprogramma van Nederland. Ironisch genoeg doen de compilaties het bijzonder goed. Op de zondagen wordt substantieel beter naar het programma gekeken dan in de twee jaar ervoor. De slotaflevering op 4 december wordt door bijna 800.000 mensen bekeken, goed voor een marktaandeel van 16%.

Intocht van Sinterklaas

Op 15 november 2003 doet de NPS verslag van de **Intocht van Sinterklaas** in Zwolle. Sinds het vertrek van Aart Staartjes als presentator in 2002, is de intocht onderdeel van het – eveneens door de NPS geproduceerde - Sinterklaasjournaal. Het doel is de Intocht aantrekkelijker te maken door het toevoegen van dramatische lijnen, waardoor het programma zich niet meer beperkt tot de aankomst van Sinterklaas alleen.

De doelstellingen worden ruimschoots gehaald. In tegenstelling tot het jaar ervoor doet Diewertje Blok vanuit een mobiele studio rechtstreeks verslag van de aankomst van Sinterklaas. Mede door het herkenbare studiodecor, krijgt de intocht op die manier de uitstraling van een extra lang Sinterklaasjournaal. Daarnaast voert de intocht een zogenaamde ‘Rare Piet’ op, die al voor Sinterklaas is uitgereisd en voor grote problemen zorgt in de stad Zwolle. Zo stuurt hij de complete optocht de verkeerde kant op.

Niet alleen het publiek in Zwolle weet de intocht te waarderen. Op Nederland 3 en Nederland 2 (met doventolk) kijken gezamenlijk 2,1 miljoen kijkers. Op het vroege tijdstip van 12.00 uur is dat goed voor een marktaandeel van 79%. Daarmee is de stijgende lijn in kijkcijfers ook dit jaar voortgezet.

Het Klokhuis

Voor **Het Klokhuis** is 2003 het jaar van het derde lustrum. Dit heugelijke feit wordt door de redactie van het programma omarmd, om een dreigende armoede om te zetten in het aanzien van rijkdom. Bij de start van [Z@ppelin](#) in 2000 was er door de netcoördinator FOR-geld beschikbaar gesteld om Het Klokhuis ook op weekenddagen te programmeren. Na twee jaar was de FOR-bron echter opgedroogd en konden in de weekenden alleen nog herhalingen worden ingezet. Van die nood een deugd makende, heeft de redactie de kijkers opgeroepen uit het rijke archief van 15 jaar Het Klokhuis hun favoriete aflevering te kiezen en zelf in beeld aan te kondigen. Deze favorieten worden op alle zaterdagen van het lustrumjaar uitgezonden en worden door de kijkers zeer gewaardeerd.

Ter gelegenheid van het Klokhuislustrum worden vijftien speciale afleveringen gemaakt, geclusterd in drie weken. In april is er een week met in elke aflevering een Klokhuisliedje uitgevoerd door een popster. In november zijn idolen van kinderen gedurende een week gastpresentatoren. De lustrumweek in december staat in het teken van door kinderen bedachte reportages, die ze zelf mogen presenteren.

In november verschijnt bij uitgever Lemniscaat het door de Klokhuisredactie geschreven boek *Zo gaat het bij HET KLOKHUIS en zó maak je je eigen videofilm*. Een boek waarin enerzijds te lezen en vooral te zien is hoe Het Klokhuis wordt gemaakt en dat anderzijds veel nuttige tips geeft om op een simpele manier met een videocamera je eigen verhaal te vertellen.

Het Klokhuis wordt in 2003 bekroond met de *Makkelijk Lezen Prijs* (NBLC) en genomineerd voor *De Kleine Kinderkast* (Cinekid) en *De Gouden Stuiver* (Televisierring).

Kookvanjou

In het voorjaar start op de zondagavond een nieuw kinderprogramma over eten:

Kookvanjou. Presentator is de doldwaze chef-kok Pierre Wind, die we nog kennen van de documentaire-serie *De Eetfabriek*. Kookvanjou gaat uit van het principe dat kinderen heel anders kijken naar eten dan volwassenen en een heel eigen smaakbeleving hebben.

Het programma valt bij een grote groep kinderen én volwassenen in de smaak. Ook de speelse website wordt zeer goed bezocht. De herhaling van de serie in het najaar weet de kijkcijfers van de eerste keer zelfs te overtreffen.

DOCUMENTAIRES

Het Uur van de Wolf

gem. kta doelstelling: 4 – gerealiseerd: 3

Het Uur van de Wolf is documentairerubriek waarin voor iedere denkbare kunstzinnige discipline ruimte en aandacht kan worden gereserveerd. De rubriek stelt zich ten doel om aandacht te genereren voor kunst en cultuur, via spraakmakende documentaires met een breed aanbod van 'high' en 'low culture' voor een gevarieerd publiek. In 2003 zendt de NPS in 'Het Uur' 17 co-producties en 23 aankopen uit.

Het Uur van de Wolf maakt haar ambitie om een zo gevarieerd mogelijk aanbod van documentaires te laten zien, zowel wat inhoud als vorm betreft, in 2003 grotendeels waar. Alleen het aandeel 'jongere' en 'gekleurde' onderwerpen had iets groter kunnen zijn. Documentaires over bekende personen doen het over het algemeen goed bij een groot publiek. Dat blijkt in 2003 uit hoge kijkcijfers voor **Eenzame Hoogte (Willem Ruis)**, **Ramses – où est mon Prince ?** en **Van Zandstraat naar Kurhaus: Louis Davids**. Inhoudelijke hoogtepunten zijn Gouden Kalf-winnaar **Ramses, Planeet Kamagurka, Slammers** en **Klaas Gubbels -stilleven van een schilder**. Hoewel ze niet allemaal even goed bekeken worden, zijn deze documentaires wel goede voorbeelden van een persoonlijke, creatieve benadering van de makers en uniek te noemen binnen het totale aanbod van de publieke en commerciële televisie.

Minpunten in 2003 zijn, wat kijkcijfers betreft, zomeraankopen als **De culturele revolutie van Hollywood, Fellini** en de driedelige gedramatiseerde documentaireserie **De familie Mann** (Emmy Award winnaar!). Opvallend is dat met name de muziekfilms in de aankoopsector het goed doen. Dit blijkt onder andere uit de filmportretten van **Nina Simone** en **Joni Mitchell**. Ook de klassieke **Russische Wonderkinderen** bereikt een opvallend groot publiek.

Het Uur van de Wolf genereerde in 2003 wekelijks een aanzienlijke stroom publiciteit, in alle media, van uitgebreide stukken in de VPRO-gids tot aankondigingen in RTL Boulevard. De reacties op het programma via de website zijn vrijwjl uitsluitend enthousiast.

Dokwerk

gem. kta doelstelling: 5 – gerealiseerd: 5

Dokwerk is het domein van creatieve documentaires met maatschappelijke, historische en politieke onderwerpen. Het zijn documentaires die vanwege verdieping in het onderwerp verder gaan dan de actualiteit en de waan van de dag. In 2003 zendt de NPS tien co-producties en vijf aankopen uit in Dokwerk.

Het aanbod van Dokwerk is in 2003 zeer gevarieerd. Hoogtepunten - inhoudelijk, publicitair ens qua kijkcijfers - zijn de producties **De ramp** en **De Tweede Kamer**, een driedelige serie over de Haagse politiek. Ook aankopen met aansprekende onderwerpen doen het goed, zoals **Hitlers secretaresse** en **Moordenaar in de naam van Allah**.

Minpunten in de uitzendingen van Dokwerk zijn documentaires met politieke/buitenlandse onderwerpen, zoals **De Patriot, Eindspel** en **Chavez - de strijd om de macht**.

Laatstgenoemde productie had beter verdiend. Deze mede door de NPS gecoproduceerde documentaire is een spannende inside-story over macht, media en manipulatie en won 16

prijzen, waaronder de prestigieuze *Global Television Grand Prix* op het Banff Television Festival 2003 en de *Prix Italia* 2003 voor beste documentaire.

MULTICULTUREEL

Op multicultureel gebied is 2003 een bewogen jaar. **PREMtime** en **Weltevreden op 10** gaan van start en er komt een einde aan **Gewest** en het **AVC** (Allochtoon Video Circuit).

PREMtime

Na een grondige voorbereiding start op 2 maart een nieuw informatief programma, gepresenteerd door de Amsterdamse advocaat Prem Radhakishun: **PREMtime**. Het programma wil “de kwaliteit van de Nederlandse samenleving onderzoeken” door problemen van allochtone én autochtone Nederlanders zo toegankelijk mogelijk aan te kaarten.

PREMtime moet nadrukkelijk op straat worden gemaakt en niet in de studio.

De formule wordt eerst uitgeprobeerd op de zondagmiddag. Serieuze zaken komen aan bod, zoals het opmaken van de balans vijf jaar na de rellen in Amsterdam-West, of het eerste interview met de voorzitter van de AEL. Er zijn ook onderwerpen met een knipoog, zoals een bedelverbod in Huizen en de adoptie van Thaise straathonden.

PREMtime trekt steeds meer kijkers. De zondagmiddag is goed voor een gemiddelde van 92.000. Er ontstaat een levendige website waar elke week tientallen reacties en tips binnenkomen. Prem Radhakishun blijkt goed te liggen bij de kijker. In januari 2004 zal zijn programma naar *prime time* op de avond verhuizen.

Weltevreden op 10

Bij de aankoop van de succesvolle Britse comedy **The Kumars at no.42** heeft de NPS ook de formatrechten van de serie gekocht. Zo kan in oktober de Nederlandse versie van start gaan: **Weltevreden op 10**. Een Surinaamse familie ontvangt allerlei bekende Nederlanders om over trivialiteiten en belangrijke kwesties te spreken. Percy Weltevreden wil net zo'n succesvolle talkshow als Sanjeev Kumar op de BBC. Zijn liefhebbende ouders, Ulrich en Joyce, hebben voor hem de garage omgebouwd tot studio.

Er worden tien afleveringen gemaakt. Gasten zijn onder andere Jomanda, Huub Stapel, Daan Schuurmans en Barend en Van Dorp. De studio zit al die weken bomvol. De kijkcijfers van Weltevreden op 10 zijn volgens verwachting op de woensdagavond: een gemiddelde van 233.000. Het marktaandeel varieert van 0,9% tot 6,7%. De reacties zijn uiteenlopend van “zeer enthousiast” tot “niet uitgesproken genoeg”. In 2004 volgt een tweede serie. Dan zal het programma moeten bewijzen of het aanslaat bij een groter publiek.

AVC

Het **Allochtoon Video Circuit** is het laatst overgebleven programma dat primair voor allochtone Nederlanders wordt gemaakt. Het programma past niet meer in het beleid van de NPS om multiculturele onderwerpen voor een breder publiek toegankelijk te maken. Met het pensioen van uitvoerend producent Dick Oosterbaan komt dan ook een einde aan het AVC. Dat wil zeggen, er zullen geen nieuwe afleveringen meer worden gemaakt. In het voorlichtingscircuit, waarin het AVC altijd een belangrijk tweede leven heeft gehad, zal het programma voorlopig nog wel zijn waarde bewijzen. De website blijft bestaan en van alle programma's zijn nog steeds videobanden verkrijgbaar.

Dushi Caraïben

In het najaar zendt de NPS zes korte documentaires uit over de Nederlandse Antillen en

Aruba onder de naam **Dushi Caraïben**. De serie geeft een beeld van een aantal spraakmakende en smaakmakende mensen uit de verschillende boven- en benedenwindse eilanden, die per aflevering zijn geportretteerd rond de thema's Toerisme, Water, Verbindingen, Flora en Fauna en Carnaval. De NPS maakt de serie in coproductie met initiatiefnemer Wereldomroep/BVN. Daarbij wordt samengewerkt met Tele Curaçao en ATV 15 op Aruba. Redactie en interviews zijn gedaan door programmamakers die werkzaam zijn op de Nederlandse Antillen en Aruba en die ter plaatse goed zijn ingevoerd. Montage, nabewerking en ondertiteling vinden in Nederland plaats. In mei 2003 is de serie voor het eerst op Curaçao en Aruba te zien. BVN zendt de serie in augustus 2003 via de satelliet in de hele wereld uit. De NPS volgt in oktober op Nederland 3.

Gewest

Ook aan **Gewest** komt in 2003 een einde. Het programma had een succesvolle voortzetting van *Urbania* en *Van Gewest* tot *Gewest* moeten zijn, maar maakt de verwachtingen niet waar. De kijkcijfers zijn voor het tijdstip van 19.00 uur onder de maat (gemiddeld 208.000 kijkers en een marktaandeel van 4,4%). De formule van reportages en portretten, met af en toe een presentator, is weerbarstiger dan gedacht. Het besluit om met het programma te stoppen, mede in het licht van de bezuinigingen, is onafwendbaar. In 2004 zullen op zondagavond nog wel de hoogtepunten uit het bijna 40-jarig bestaan van *Van Gewest* tot *Gewest* worden uitgezonden onder de titel *Gewe(e)st*.

Raymann is Laat

gem. kta doelstelling: 12 – gerealiseerd: 10

Een van de meest succesvolle programma's van de NPS is **Raymann is Laat**. Wekelijks voert Jörgen Raymann op vrijdagavond na NOVA met zijn multiculturele stand up comedy-programma gesprekken vanuit het Rotterdamse Nighttown. Vooral de personage van Tante Es levert veel prikkelende ontmoetingen met bekende Nederlanders op. *Raymann is Laat* wordt in 2003 gemiddeld door een kleine 400.000 mensen bekeken. Met een marktaandeel van 10,3% wordt aan de gestelde verwachting voldaan.

MUZIEK EN DANS

In 2003 blijft het pakket muziek- en dansprogramma's in veel opzichten gelijk aan dat van 2002. **Pinkpop** (i.s.m. VARA en VPRO), **North Sea Jazz** en **de Avond van de Nederlandse Dans** zijn belangrijke evenementen. Nieuw zijn de programma's **NPS Jazz** en later in het jaar **NPS Klassiek**. Ze zijn in het uitzendschema op de late avond geplaatst en bestaan voornamelijk uit herhalingen van concertregistraties en documentaires.

NPS Jazz bereikt zeker de doelgroep van jazzliefhebbers. Een groot deel van de programmering bestaat uit concerten die tijdens het North Sea Jazz Festival zijn opgenomen. De pers besteedt doorgaans veel aandacht aan de uitzendingen in de vorm van aankondigingen en korte beschrijvingen. Vooral de 12-delige serie 'The History of Jazz' van de Amerikaan Ken Burns krijgt veel aandacht en wordt goed bekeken.

Het programma **Pitch**, dat van een aanvankelijke uitzendplek op *prime time* al was verhuisd naar *late night*, blijft achter bij de verwachtingen. Zowel het late tijdstip als de afwisseling met VPRO's RAM maken het programma onvoldoende herkenbaar en vindbaar voor de kijker. In september verdwijnt Pitch van het scherm. Het programma wordt opgevolgd door **NPS Matinee** op zondagmiddag, dat een andere programmering krijgt: minder zogenaamde 'smalle' onderwerpen en meer aandacht voor mengvormen van documentaire en concertregistrerende programma-elementen.

Volgens het genreschema van Nederland 3 behoren de muziek- en dansprogramma's een marktaandeel van 2.0 te halen. Deze doelstelling wordt door de NPS ruimschoots overtroffen.

De combinatie NPS Matinee op zondagmiddag en NPS Klassiek en NPS Jazz op de late woensdag- en donderdagavond behaalt een gemiddeld marktaandeel van boven de 3.0. In september start de productie van een nieuwe serie programma's voor NPS Matinee in 2004. Naast deze televisievariant van de Matinee, die volledig door de NPS wordt ingevuld, start op Radio 4 de ZaterdagMatinee, een samenwerkingsverband van NPS, AVRO en TROS. Bestond de Matinee op televisie tot dan toe vrijwel uitsluitend uit concertregistraties, in de nieuwe aanpak kiest de NPS voor de formule van een dubbelprogramma. Daarin fungeert de NPS Matinee, met documentaire elementen en fragmenten, als uitgebreide voorbeschouwing op de integrale registratie van hetzelfde stuk in NPS Klassiek op de woensdagavond. Deze dubbelprogramma's zijn vanaf 29 februari 2004 te zien.

De uitzending van het **Edison Klassiek Galaconcert**, een co-productie met de AVRO, Stichting Edison en het Concertgebouw, krijgt een nieuwe formule. Hoewel beslist een vooruitgang levert dit nog niet meteen een spectaculaire toename van het aantal kijkers op. **De Avond van de Nederlandse Dans** is het jaarlijkse verslag van de Nederlandse Dansdagen in Maastricht, met aandacht voor de hoogtepunten van het voorbije dansseizoen. De openingsact van de Dansdagen is de spectaculaire jeugddansproductie **Kicks**, uitgevoerd door de DANScombinatie. De NPS neemt deze première op, om haar op de eerstvolgende zondag, met veel publiciteit omgeven, in de NPS Matinee uit te zenden.

Op het gebied van de popmuziek is de **Top 2000 a Go Go** wederom een succes. Nieuw is het **Top 2000 in Concert** in de nacht van oud en nieuw (ook in samenwerking met Radio 2). Nederlandse artiesten treden op in de Zoetermeerse disco The Locomotion en zingen combinaties van eigen hits en hits van grote buitenlandse artiesten. Het concert is met 1,4 miljoen kijkers het best bekeken muziekprogramma van de NPS aller tijden.

De tweejaarlijkse **EBU Young Dancers Competition** wordt in 2003 door de NPS geproduceerd. Jonge dansers uit 17 landen komen naar Amsterdam voor de halve finale en de finale. De live-uitzending van de finale bevat veel vernieuwende elementen, waarmee het programma niet alleen voor de pure dansliefhebber een aantrekkelijk schouwspel is. We zijn getuige van juryberaadslagen, we zien een songfestivalachtig puntensysteem en volgen de deelnemers achter de schermen in de zogenoemde 'green room'. Het resulteert in de meest succesvolle uitzending van deze competitie: Europawijd 20 miljoen kijkers, in Nederland 400.000.

In het kader van het multiculturele werkervaringsproject **Roots & Routes** zendt de NPS het openingsconcert van **De Uitmarkt** in Amsterdam uit. Er zijn optredens van Nederlandse artiesten als Hind en Tasha's World, gevolgd door de Amerikaanse zanger Michael Franti. Voorafgaand aan het concert geven deze artiesten, mede door de Stichting Mira Media georganiseerde, masterclasses in Amsterdamse stadsdelen, waar NOVA verslag van doet. Dankzij dit openingsconcert maakt de Uitmarkt dit jaar een succesvolle verkleuring en verjonging door.

DRAMA

Het ontwikkelen van drama kost veel tijd en energie. Het komt daarom zelden voor dat er binnen één seizoen een beleid of programma bedacht én uitgevoerd wordt. De uitgezonden producties in 2003 zijn daarom een weerslag van doelstellingen, die al veel eerder zijn geformuleerd. Dat zijn:

1. Doelstellingen op programmaniveau, dat wil zeggen binnen het eigen NPS-beleid realiseren van dramaserieën en 'single' drama, zoals televisiefilms, telefilms en speelfilms;
2. Doelstellingen m.b.t. de samenwerking op Nederland 3.

De doelstellingen op programmaniveau zijn gehaald. De geplande films en series zijn gerealiseerd. De samenwerking op Nederland 3 verloopt iets ingewikkelder, aangezien er op managementniveau niet altijd een eenduidige koers is bij de netpartners. Toch wordt ook hier succes geboekt, getuige de voorbereidingen voor het eerste gezamenlijke netbrede project **One Night Stand** (nieuwe makers) en de ontwikkeling van de kwaliteitsseries **Waltz**, **Stellenboch** en **Anna** (de laatste naar het leven van Annie MG Schmidt).

Jongerendrama

Dunya & Desie is ook dit jaar succesvol. Nationaal en internationaal komt er veel erkenning voor de serie. Ook bij de doelgroep (jongeren en familie), de pers en op scholen is de waardering groot. De serie staat centraal op Media Mind, de scholendag van de Publieke Omroep. Qua publieksbereik blijft **Dunya & Desie** op hetzelfde niveau. Gezien het feit dat jongeren lastig te bereiken zijn, is dat resultaat goed te noemen. Naast de uitzendingen worden er in 2003 zes nieuwe afleveringen voor 2004 opgenomen.

Licht drama/comedy

De serie **Muizen** (4x25') is een bijzonder experiment i.s.m. het succesvolle theatergezelschap Carver. **Muizen** is ondanks de absurde toon toch zwaarder dan beoogd. Daarmee slaagt de serie niet geheel in zijn doelstelling. Maar ondanks dat vallen de kijkcijfers niet tegen: gemiddeld 175.000.

Comedypilots, zes pilot programma's gemaakt door verschillende teams, heeft tot doel een impuls te geven aan het genre comedy. Geheel in de geest van het pionierskarakter van het project wisselen de afleveringen onderling van kwaliteit. Hoewel geen van de afleveringen uitgroeit tot een hele serie, krijgt **De Bifi's** een Gouden Beeld voor beste comedy.

Nieuw Talent

Onder de noemer **One Night Stand** gaat het eerste samenwerkingsproject met de netpartners van start. Het belang van nieuw talent is voor het hele net erg groot. Uit 213 inzendingen worden 9 films van 40 minuten geselecteerd. Ze gaan in 2004 in productie.

Films

Onder de noemer **KORT!** zendt de NPS voor de tweede keer tien korte films uit. De films worden, na NOVA, goed bekeken. Het project past goed bij de NPS en stimuleert de samenwerking met de filmindustrie. **De Chinese Muur** wint op diverse festivals prijzen. De derde serie **KORT!** (uitzending 2004) gaat in première op het Nederlands Filmfestival, en ook uit deze serie vallen films in de prijzen: **De man in de linnenkast** en **De grotten van Han** (Utrecht), en **Vet** (Berlijn).

Een aantal coproducties van speelfilms wordt dit jaar uitgezonden: het fantasierijke **Magonia**, de succesvolle jongerenfilm **Wilde Mossels**, het geëngageerde **The Crossing** en het tweede deel van het driedelige familiedrama van Frans Weiss **Qui Vive**, waarvan het eerste deel **Leedvermaak** wordt herhaald.

De opnamen van **Mme Jeanette** zijn in volle gang. **Mme Jeanette** is een televisiefilm van Paula van der Oest, een muzikaal sprookje over de Surinaamse gemeenschap in de Bijlmer. Telefilm **De Ordening** krijgt tijdens het Nederlands Filmfestival een nominatie voor beste lange tv-drama.

AANKOOP

De Afdeling Aankoop verzorgt jaarlijks een substantieel deel van het programma-aanbod van de NPS-televisie. Sommige programma's leveren een geheel eigen opvallende bijdrage aan de programmering, anderen vormen een bijzondere en eigenzinnige aanvulling op de eigen programma's.

De afdeling vervult een speciale rol in de multiculturele programmering. Aankoop comedy is van oudsher multicultureel en Wereldcinema bijvoorbeeld, de horizontaal geprogrammeerde speelfilm op zondagmiddag, biedt al jaren een opvallend venster op de wereld. De verhalen over en van mensen uit culturen - hoe ver ze ook van ons af lijken te staan - zeggen bij nadere beschouwing ook iets over onze Nederlandse cultuur.

Cinema 3/Wereldcinema

Het filmseizoen bij de NPS opent dit jaar met een reeks bijzondere films uit het Nieuwe Europa. In zowel Wereldcinema als Cinema 3 zijn films te zien uit de nieuwe lidstaten van de Europese gemeenschap.

Daarnaast is er natuurlijk veel aandacht voor de in het oog springende onafhankelijk film. Oscarwinnaar **Amores Perros** van regisseur Alejandro González Iñárritu is zo'n film, net als Jim Jarmusch' **Ghost Dog**.

Aankoop Televisie drama

Meest in het oog springende serie is dit jaar de veelbekroonde serie **Six Feet Under**, over de familie Fisher die op een opvallende maar ook zeer menselijke manier een begrafenisonderneming runt. Serie 1 wordt *late night* uitgezonden. Om aan de wensen van veel kijkers tegemoet te komen, verhuist serie 2 naar *prime time*. De komende jaren zal deze serie zeker in het programmapakket van de NPS blijven.

Aankoop documentaire

De afdeling Aankoop heeft een belangrijk aandeel in de programmering van de documentairerubriek **Het Uur van de Wolf**. Vooral in 'Het Uur' leggen de buitenlandse producties bijzondere accenten in het wereldwijde culturele aanbod. Voorbeelden zijn het driedelig docudrama over de **Familie Mann**, de aandacht voor **Russische wonderkinderen** en voor **American Masters** als **Kazan** en **Miller**. Voor **NPS Jazz** wordt de prestigieuze 12-delige serie **Jazz** van Ken Burns aangekocht.

Korte film

De korte film neemt in het buitenlandse aanbod een speciale plaats in. Jaarlijks zendt de NPS zo'n dertig van deze films uit. Het genre heeft zich de laatste jaren enorm ontwikkeld. Bij de NPS resulteerde deze ontwikkeling in de jaarlijkse **Avond van de Korte Film** met de daaraan gekoppelde 'NPS Prijs voor de beste Korte Film'. Deze prijs wordt in 2003 gewonnen door de jonge regisseur Jean Couston met de film *Lá-bas*

In samenwerking met de afdeling Drama ontstond het project KORT!, een jaarlijkse productie van tien nieuwe Nederlandse Korte films. Twee films uit Kort! zijn inmiddels al bekroond met een Gouden Kalf.

Speciaal voor Nederland 3 is met regisseur Mark de Cloe een serie van 35 korte films in wisselende lengtes over de liefde ontwikkeld, die met regelmaat bij verassing in het schema opduiken. De goed bekeken **Boy Meets Girl Stories** zullen ook in 2004 op het scherm te zien zijn.

CULTUUR OVERIG

Met het mes op tafel

Joost Prinsen presenteert voor het zevende jaar de kennis- en blufquiz **Met het mes op tafel**. De formule staat nog ijzersterk overeind. Winnen hangt niet alleen af van veel weten, maar ook van durven bluffen. Het onderscheidende karakter van het programma mag nog altijd rekenen op de positieve waardering van pers en publiek.

Maandag Prinsjesdag

De NPS verklaart in de zomer de oorlog aan de komkommertijd met een anderhalf uur durende talkshow van presentator/acteur/quizmaster Joost Prinsen. Acht hete maandagavonden in juli en augustus komt **Maandag Prinsjesdag** live vanuit grand-café De Plantage in Amsterdam. “Een avondvullend programma waar je voor binnenblijft”, met spraakmakende gasten, verrassende reportages, cabaret, muziek, sport en het eerste Nationaal Quizkampioenschap.

Joost Prinsen bedacht het concept zelf, met een kring van collega's van allerlei NPS-programma's. Het idee komt voort uit onvrede met de gangbare Nederlandse zomerprogrammering: veel herhalingen, weinig verrassingen en vrijwel geen uitschieters. Maandag Prinsjesdag, met de veelzijdigheid van Joost Prinsen als rode draad, is het antwoord van de NPS op de Hilversumse zomerslaap.

Het resultaat van deze missie is indrukwekkend: uitgebreide beschouwingen en interviews in de media, lovende recensies, een overweldigende hoeveelheid loftuitingen op internet en stapels fanmail. Ze maken de iets tegenvallende kijkcijfers meer dan goed.

Het wordt al snel duidelijk dat het niet bij deze ene serie kan blijven. Er zijn echter grote twijfels om een zelfde reeks in 2004 te programmeren in de periode van het Europees Kampioenschap Voetbal en de Olympische Spelen. Als mogelijkheid wordt geopperd om een kortere late night versie te maken.

Tot op het bot

Wat maakt een mens tot wie hij of zij is? Als portretterend interviewer werkt Frénk van der Linden al vijftientig jaar vanuit deze hoofdvraag. Het vormt de basis voor een vierdelig interviewprogramma met als veelzeggende titel **Tot op het bot**. In lange interviews legt Van der Linden de zielenroerselen bloot van gasten, die een indringend 'kantelmoment' in het leven hebben gekend. Het zijn econoom Eduard Bomhoff, schrijfster Renate Dorrestein, psycholoog René Diekstra en dirigent Hans Vonk. Met gebruikmaking van voorwerpen uit hun dagelijks leven, foto's, muziek- en beeldfragmenten doet Van der Linden er alles aan om zo dicht mogelijk in de buurt te komen van 'het bot' van zijn gesprekspartners. De serie doet het goed in de publiciteit maar haalt niet de kijkcijfers die Nederland 3 op *prime time* nodig heeft.

Boeken op Zondag

In september en oktober presenteert Hanneke Groenteman zes afleveringen van **Boeken op Zondag** op de voor haar vertrouwde tijd van zondagmiddag tussen 17.00 en 18.00 uur. Het betreft een pilotserie die twee elementen met elkaar tracht te verenigen: de bijzondere kwaliteiten van de presentatrice en de ambitie om de kijker wegwijs te maken in het grote aanbod van boeken.

De uitwerking voldoet niet aan de verwachtingen. Het format, met veel losse rubrieken, in combinatie met de uitzendlocatie (boekenwinkel Scheltema in Amsterdam), sluit onvoldoende aan bij de mogelijkheden van Hanneke Groenteman. In overleg met haar en de externe producent wordt besloten van een langere serie in 2004 af te zien.

Thema-avonden:

De Avond van de Korte Film: zie Aankoop

De Avond van de Nederlandse Dans: zie Muziek en Dans

De Avond van het Boek

Op 7 mei presenteert de NPS haar jaarlijkse thema-avond over literatuur rond de uitreiking van de Libris Literatuurprijs. De uitzending komt dit jaar vanuit Cristofori in Amsterdam, waar Philip Freriks en Petra Possel actuele ontwikkelingen in de Nederlandse literatuur bespreken met gasten als Frits Wester (over de hausse aan politieke boeken) en Hafid Bouazza (over het succes van Nederlandse schrijvers over de grens). Tijdens de uitzending wordt er regelmatig geschakeld met ‘commentator’ Cornald Maas in Park Plaza in Amsterdam, waar de Libris-prijs wordt uitgereikt.

Het aanzien van Nederland

Op zondag 27 april doet de NPS verslag van een bijzondere raadsvergadering van de gemeente Almere. De raad kiest uit drie genomineerde inzendingen het winnende ontwerp voor een daadwerkelijk te bouwen multifunctioneel stadscomplex in Almere. Het ontwerp wordt bekroond met de Bouwfondsprijs 2003. De beraadslagingen zijn onderdeel van een even boeiende, als afwisselende als spannende thema-uitzending over architectuur en stedenbouw, gepresenteerd door Rob Trip.

De Grote Geschiedenis Quiz zie Andere Tijden

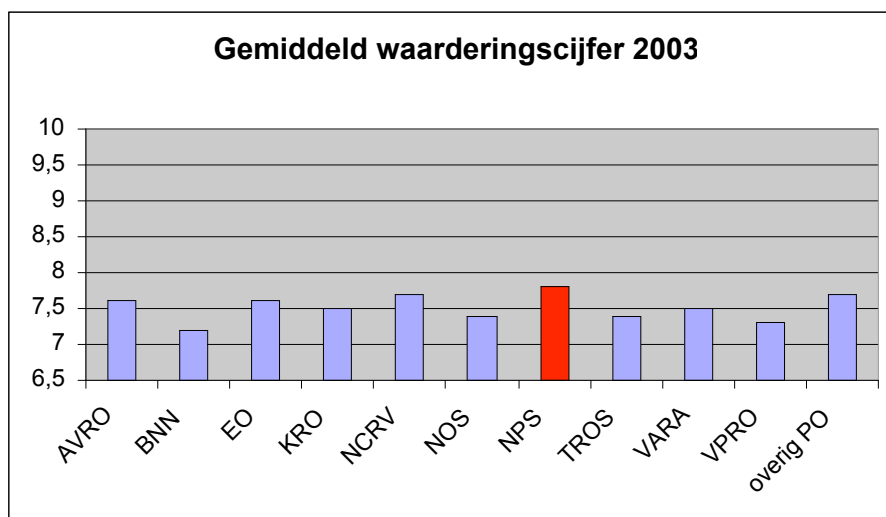
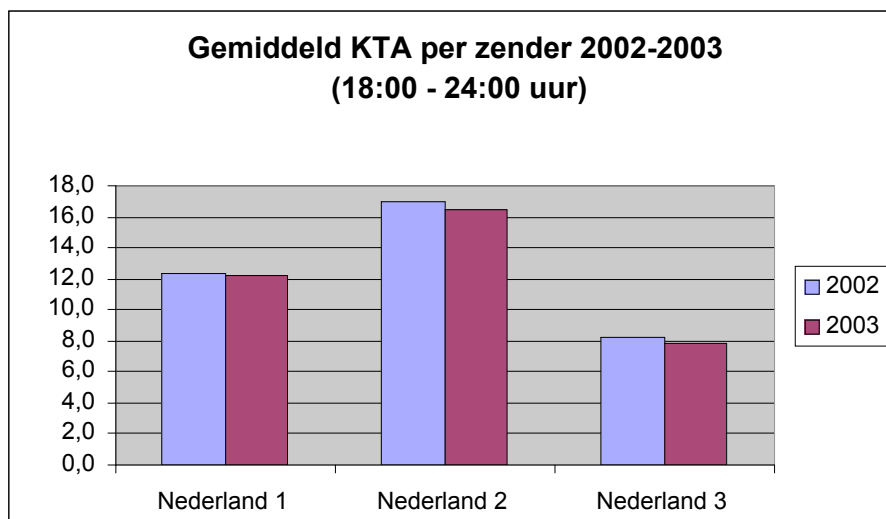
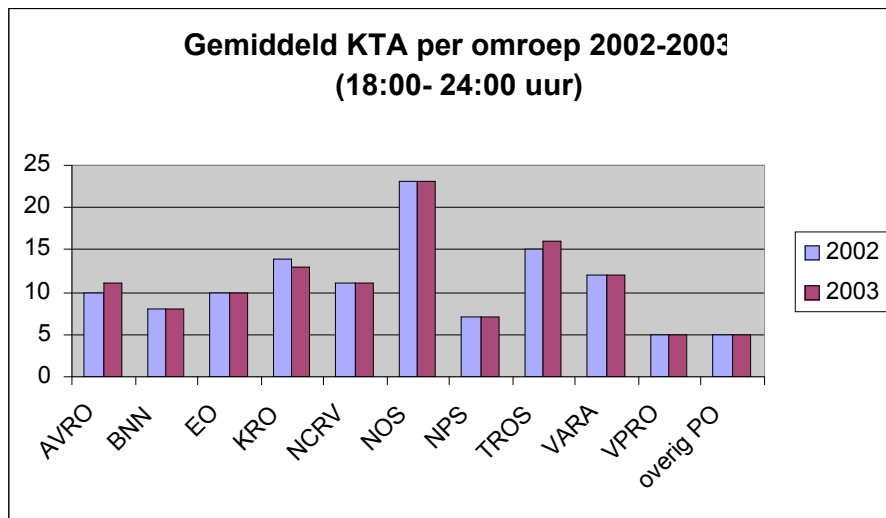
Het Groot Dictee der Nederlandse Taal

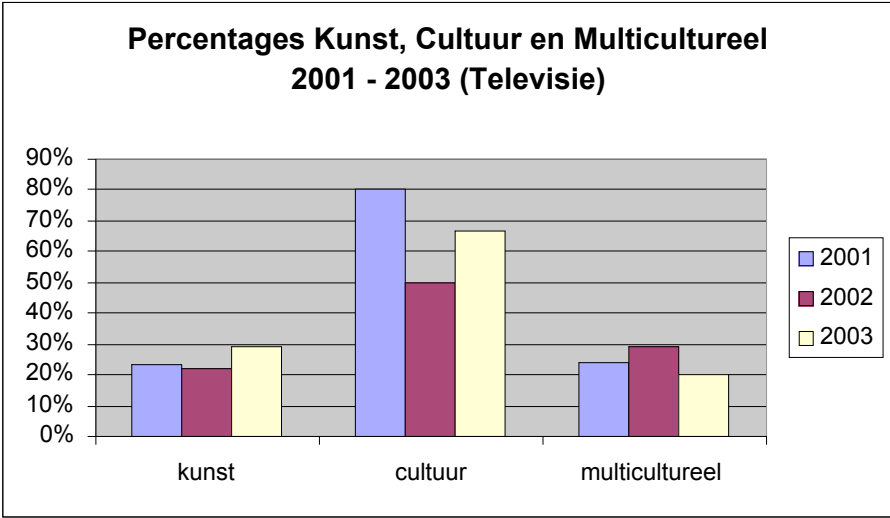
December is sinds jaar en dag de maand van het Groot Dictee. In 2003 vindt alweer de veertiende editie plaats, die ook nu weer door meer dan 1 miljoen mensen wordt bekeken. Zij zien sinds lange tijd weer een Nederlander winnen met 7 fouten. ['De hittegolf'](#) gaat vooralsnog de geschiedenis in als het slechtst gemaakte dictee ooit: de 59 deelnemers maakten dit jaar gemiddeld 39 fouten.

TV3

In juni 2003 beginnen de voorbereidingen van een nieuw, dagelijks cultuurprogramma, dat op 26 april 2004 op *prime time* (19.30 uur) van start zal gaan: **TV3**. Na een zorgvuldige screening valt in november de keuze op twee presentatoren, die vanaf het begin hoog op de shortlist staan: Matthijs van Nieuwkerk en Hadassah de Boer. Zij zullen het programma afwisselend presenteren. Tot de vaste medewerkers behoren onder andere Cornald Maas en Ronald Giphart. TV3 zal een breed scala aan onderwerpen behandelen: van kunst en cultuur tot media en lifestyle. Het wordt een journalistiek praatprogramma, waarin populaire en minder toegankelijke cultuurstromingen via actueel nieuws, gesprekken en reportages bij elkaar worden gebracht. TV3 zal rechtstreeks vanuit de Stadsschouwburg in Amsterdam worden uitgezonden.

Grafieken Televisie

RADIO 2003

INLEIDING

In 2003 gaat een verdere investering in kwaliteitsverbetering hand in hand met de herijking van een aantal radiostations. 3FM ontwikkelt een nieuw zenderformat om zich tegen de commerciële concurrentie te verweren. Voor Radio 4 wordt de opmaat gecreëerd voor een toegankelijker, transparanter opbouw. 747AM bereidt zich voor op het afbuigen in de richting van een lifestyle station, waarop steeds minder plaats is voor programmering die zich op doelgroepen richt. In dat licht bereidt de NPS Radio zich voor op de transitie van de minderhedenprogramma's naar een breder multicultureel aanbod. Dat alles gebeurt onder de paraplu van een omvangrijke bezuinigingsoperatie bij de publieke omroep als geheel, die de radiosector meer dan evenredig treft.

Grafieken: Gemiddelde zenderaandelen, publiek en commercieel (2003) ◇pag. 34
Percentage cultuur, kunst en multicultureel 2001-2003 (radio) ◇pag. 33

RADIO 1

Kunststof

De talkshow **Kunststof** weet zich in 2003 als programma over cultuur en media niet alleen te handhaven op de nationale nieuws- en sportzender, maar krijgt bovendien de Zilveren Reiss microfoon uitgereikt. Dit is de jaarlijkse onderscheiding van de gezamenlijke radio- en televisiekritiek. Het juryrapport vermeldt dat "Het knappe van het programma is dat het op 2 april 2001 voor het eerst te horen was, maar dat het lijkt alsof het al honderd jaar bestaat." Het succes van Kunststof wordt, behalve door een toegewijde en professionele redactie, bepaald door de toon van presentatoren Jellie Brouwer, Petra Possel en vaste invaller Frènk van der Linden. Hoewel onderling heel verschillend slagen ze er gezamenlijk in om in korte tijd een gemeenschappelijke en herkenbare 'Kunststof-toon' neer te zetten. Dit jaar zijn ook gastpresentatoren uitgenodigd, zoals Hanneke Groenteman, Wilfried de Jong en Matthijs van Nieuwkerk, die moeiteloos in de formule blijken te passen. Joost Prinsen, de vaste 'bonnisseur' van het programma, weet steeds weer op verrassende wijze de gasten te introduceren.

Uit het nieuws

Dat gesprekken met mensen die niet meer in het nieuws zijn, veel luisterplezier opleveren, bewijst het programma **Uit het Nieuws** wekelijks op zondagavond. Het is voor de geïnterviewde vaak gemakkelijker vrijuit te praten als de druk van de actualiteit is verdwenen. De presentatoren (in 2003 onder anderen Bert van Slooten, Ab Pilgram, Maartje van Weegen en Chris Kijne) zorgen ieder met hun eigen benadering en expertise steeds voor een uur spannende live-radio.

3FM

Op 3FM zijn er grote veranderingen in de NPS-programmering. **Isabelle Brinkman** die sinds 1998 voor de NPS het dagelijkse avondprogramma Isabelle maakt, vertrekt om haar televisie-carrière nieuw leven in te blazen bij SBS6. Ook DJ **Claudia de Breij** vertrekt uit de NPS-avond om onder andere televisie te gaan maken bij de VARA. Parallel aan deze personeelwisselingen is een ingrijpend vernieuwingsproces gaande bij 3FM, aangestuurd door de nieuwe zendercoördinator Florent Luyckx. In samenwerking met de omroepen wordt een nieuw profiel voor 3FM ontworpen, dat samen met een verse huisstijl en

reclamecampagne in augustus wordt gepresenteerd aan pers en publiek. 3FM wil met deze aanpak meer jongeren in de grote steden bereiken. Een van de belangrijkste middelen is het draaien van meer muziek in de categorieën R&B, hiphop en dance.

De NPS begint in september als enige omroep op 3FM met een compleet vernieuwde programmering. DJ Giel Beelen en de 3FM-afdeling van de NPS ontwikkelen samen een nieuw zogenoemd drive-time programma voor het dagelijks blok tussen 18.00 en 20.00 uur. Het programma **GiGaGiel** is een snelle muziekshow, met veel ruimte voor de (muziek)actualiteit. Dagelijks wordt een onderwerp uit het nieuws becommentarieerd door luisteraars. Een interactieve platenlijst is vast onderdeel van het programma. DJ Timur (Timur Perlin) wordt door de NPS gescout bij de commerciële zender Yorin FM. Timur, van huis uit journalist, valt op door zijn energieke stemgeluid en is meteen enthousiast voor een programma op 3FM. Het programma **Timur tot tien uur** begint op maandag 1 september en is er specifiek op gericht scholieren en studenten 's avonds bij de radio te houden. Daarom is er veel aandacht voor nieuwe muziek, popnieuws, concerten en dance. De afdeling Nieuwe Media ontwikkelt speciaal de website www.timur.nl om het radioprogramma te ondersteunen.

RADIO 2/4 - Geïmproviseerde muziek

De NPS Radio biedt op Radio 4 een podium voor een brede waaier aan actuele muzikale stromingen, van jazz en geïmproviseerde muziek tot crossover, etnische en wereldmuziek. Met name de eigen producties en aanwezigheid bij de belangrijkste festivals op dit terrein springen in het oog. Wat de eigen producties betreft wijzen de programmamakers met trots op diverse, geslaagde projecten van het Metropole Orkest, met onder anderen slagwerker Terry Bozzio, gitarist Anton Goudsmit, zangeres Maria Schneider, bandoneonist Lisandro Adrover, saxofonist Manu Dibango en gitarist Mike Keneally.

In tegenstelling tot voorgaande jaren is het North Sea Jazz Festival dit jaar op één radiozender onder één programmatitel te horen: **Round Midnight** op Radio 2. North Sea Jazz is niet het enige grote festival waarbij de NPS garant staat voor uren luisterplezier. Nederland is dankzij de NPS eveneens getuige van de gevarieerde optredens tijdens het Dunya Festival in Rotterdam, het Festival Mundial in Tilburg en het Folkwood Festival in Nuenen. In 2003 is de NPS zelfs de exclusieve mediapartner van het 'Internationales New Jazz Festival' in de Duitse stad Moers. De festivals zijn zowel live als achteraf het domein van de programma's **4FM** en **4FM in Concert**.

De NPS wordt steeds actiever als samensteller en producent van muziekseries. Dat blijkt onder andere uit de uiterst succesvolle series 'Grand Tour Middellandse Zee' in Vredenburg Utrecht, en 'Horizon voorbij Tunis' in Muziekcentrum De Ysbreker in Amsterdam, waarin de rijke klankwereld van de Ud (Arabische luit) belicht wordt. Daarnaast begint de NPS in 2003 met de serie In-/Output in De Oosterpoort Groningen, met spraakmakende producties, zoals het avondvullende programma 'Dubs & Beats' rond en met de legendarische Britse producer Adrian Sherwood. Het concert is niet alleen live op Radio 4 te beluisteren, maar ook online op internet, waar bezoekers eigenhandig de camera kunnen bedienen.

In het gelauwerde programma **Supplement** wordt opnieuw de voorhoede van de muziek belicht. Dat gebeurt aan de hand van onder andere landentema's en labelspecials, muziek dat wereldwijd via internet wordt aangeboden, maar ook met registraties van internationale festivals waar de experimentele muziek wordt gekoesterd.

RADIO 4 - Klassieke muziek

Vincent na Middernacht

Vincent van Engelen vertelt, sinds jaar en dag, voor het slapen gaan kleine verhalen bij prettig klinkende muziek. In 2003 gaat het om uiteenlopende thema's als 'pianomuziek voor de linkerhand' en 'femmes fatales'. De presentator volgt ook het spoor van de Oriënt Express, de roemruchte treinverbinding tussen Parijs en Constantinopel, aan de hand van anekdotes en muziekfragmenten.

Diskotabel

Bijna zo oud als de zender, maar springlevend, is **Diskotabel**, het wekelijks discussieprogramma over nieuwe cd's, waarin gevestigde reputaties worden geknakt en miskende musici op het schild worden geheven. Onafhankelijk, kritisch, tegendraads, maar altijd boeiend om naar te luisteren. In 2003 verzorgt de redactie van Diskotabel live-uitzendingen vanuit Vredenburg Utrecht, tijdens het Holland Festival Oude Muziek, De Nederlandse Muziekdagen en het Berlioz Festival. Op 1 september neemt Hans Haffmans het stokje over van presentator Vincent van Engelen. Sinds die datum wordt er ook gewerkt met een vast panellid, muziekpublicist Anthony Fiumara.

NPS in de Middag

Van dinsdag tot en met vrijdag zendt de NPS een aanstekelijk mengsel uit van bekende klassieke stukken in bijzondere, soms historische uitvoeringen, en onbekend werk uit alle windstreken. Vaste onderdelen van het programma zijn de poëzie en het feuilleton, gevolgd door een non-stop muziekassociatieve muziekkeuze. In de twee jaar dat het programma bestaat, bereikt het programma een groeiende groep muzikliefhebbers, zo blijkt ook uit de dagelijkse reacties van het publiek.

Opera Live

NPS Opera Live is het wekelijkse operaprogramma van de NPS op Radio 4. Elke zaterdagavond klinken vanaf 19.00 uur complete opera's uit de (inter)nationale operahuizen, vaak en bij voorkeur rechtstreeks uitgezonden. In 2003 zijn de belangrijkste producties van De Nederlandse Opera live te horen vanuit het Muziektheater Amsterdam. Voorbeelden zijn de zelden gespeelde opera *Die Soldaten* van Bernd Alois Zimmermann en *Les Troyens* van Hector Berlioz. Bij deze uitzendingen is steeds een deskundige als gast in de zaal aanwezig om de uitvoering met presentator Hans Haffmans te bespreken. In de programma's komen zangers, regisseurs en dirigenten aan het woord. Van de Nationale Reisopera zendt de NPS onder meer de producties *Der Freischütz* van Carl Maria von Weber en een veelgeprezen uitvoering van Händels *Arianna in Creta* uit. De rechtstreekse uitzendingen vanuit de Metropolitan Opera in New York vormen een gewaardeerd en prestigieus bestanddeel van NPS Opera live.

Holland Festival

De NPS programmeert een aantal thema-concerten waarin de elektrische gitaar wordt gecombineerd met het klassieke orkestapparaat. Voor dat doel worden compositie-opdrachten verstrekt aan onder anderen de Nederlandse componisten Huib Emmer, Ron Ford, Willem Jeths en Corrie van Binsbergen.

Nederlandse Muziekdagen

Centraal programmeur Willem Breuker is de samensteller van een bont driedaags festival vol eigenzinnige keuzes en tegendraadse vondsten. Er is veel serieuze muziek te horen,

bijvoorbeeld van weinig gespeelde componisten als Boehmer, Orthel en Raxach, en van Jaap Kool, een heuse ontdekking. Het programma heeft als kader een prikkelend randprogramma met een huisvrouwenorkest, vendelzwaaiers en een pianiste die in de lift recitals verzorgt waar steeds maar één luisteraar bij kan zijn. Recensenten hebben alle lof voor de keuzes van Willem Breuker.

Bijzondere projecten

- De Wereld Rond: een seizoenen omvattende reeks concerten in Vredenburg Utrecht, waarin composities uit tegengestelde culturen naast elkaar worden gezet. In 2003 is er één concert in die serie, waarin de Oostenrijkers Cerha en Gruber worden 'geconfronteerd' met de Britten Harvey en Talbot.
- Drie concerten in Vredenburg rond de opmerkelijke, teruggetrokken levende Kaikhosru Sorabji (1892-1988), een van oorsprong Farsisch/Brits/Indiase componist van moeilijk uitvoerbare, volgens sommigen onspeelbare pianomuziek.
- Het Muziekpaleis: Eerste aflevering van een educatieve serie in Vredenburg, die de jeugd meer wil betrekken bij het symfonieorkest en de meer serieuze repertoiregebieden, geprogrammeerd rond een concert van het Radio Symfonie Orkest.
- In het kader van Het Zondagmiddagconcert verzorgt de NPS vijf rechtstreekse uitzendingen van concerten door het Rotterdams Philharmonisch Orkest in De Doelen Rotterdam.

747 AM - Cultuur

Knetterende Letteren

Knetterende Letteren is het taal- en literatuurprogramma dat in 1999 begint en dat zich in relatief korte tijd een naam verwerft in kringen van lezers en literatoren. Het format ondergaat in 2003 een wijziging. Van een programma over alleen maar taal en literatuur wordt Knetterende Letteren geleidelijk verbreed tot een programma over het boek in de brede zin van het woord. In Knetterende Letteren komen schrijvers aan het woord die midden in de actualiteit staan. Daarnaast laat de redactie regelmatig het licht schijnen over actuele en verrassende onderwerpen en kiest daarbij voor oorspronkelijke, thematisch georiënteerde invalshoeken. Het inmiddels befaamde Knetterende Letteren-forum fileert op aangeven van de goed ingevoerde redactie wekelijks belangrijke kwesties en personen, zonder zich daarbij te storen aan gevestigde reputaties. De presentatie is in de vaardige handen van Kenneth van Zijl.

Een leven lang

In de portrettenreeks **Een leven lang** blijkt het ieder jaar weer mogelijk om prominente kunstenaars en wetenschappers bereid te vinden om met een programmamaker gesprekken te hebben over hun levensloop. In 2003 viert het programma het twintigjarig bestaan met een compilatie van hoogtepunten door de jaren heen en een gedenkwaardige uitzending vanuit het café onder de Desmet Studio's in Amsterdam. In deze speciale rechtstreekse uitzending wordt gediscussieerd over de noodzaak van diepgang in een tijd die beheerst lijkt door zapedrag. Een leven lang wordt elke donderdagmiddag uitgezonden. De herhaling volgt na middernacht op Radio 1. Eind 2003 valt het doek voor Een leven lang in deze vorm. De radiodocumentaire en de portretten wacht vanaf 1 maart 2004 een nieuwe plaats op Radio 1 in het programma Radio Atelier, waarin de NPS gaat samenwerken met de Humanistische Omroep en de Publieke Omroep.

Het Roze Rijk

Dit programma is een volwaardig nieuws- en achtergrondmagazine voor homoseksuele en lesbische luisteraars. Met correspondenten wereldwijd, reportages uit alle hoeken van Nederland en studiogasten van naam en faam vormt **Het Roze Rijk** een onmisbaar onderdeel van het Nederlandse pluriforme omroepbestel. Wegens bezuinigingen verdwijnt het programma na 1 maart van de radio en krijgt het een doorstart op internet: www.rozerijk.nl .

Rechtenkwesities

Bijna al het nieuws heeft wel een connectie met de wereld van het Nederlandse of internationale recht, zo blijkt ook steeds in de uitzendingen van **Rechtenkwesities**. Hoe verhoudt zich bijvoorbeeld het islamitisch recht tot het onze? Moeten criminele jongeren zwaarder worden gestraft worden of juist niet? Is het gebrek aan normen en waarden ook in de rechtbank te merken?

In de rubriek 'Stamgasten' komen onder anderen Prof. Bert Quant, Mr Afshin Ellian en Prof. Inge van der Vlies bij toerbeurt aan het woord over een actueel juridische kwestie. Wegens bezuinigingen houdt het programma per 26 juni op te bestaan.

747AM - Minderheden

Radio Urbania

2003 is het jaar van reflectie en discussie over de toekomst van de doelgroepuitzendingen. Aanleiding is het plan van de NPS om dagelijks vier uur lang 'Urban Radio' te maken op 747 AM. Dit gaat ten koste van het bestaande volume aan doelgroep-uitzendingen en van het programma Radio Urbania. In de zomer wordt duidelijk dat de plannen voor 'Urban Radio' als nieuw programma op 747 AM worden omgebogen in de richting van een nieuwe radiozender, waarmee de publieke omroep zich op de allochtone jeugd wil richten. Gevolg is dat het vernieuwingsplan voor Radio Urbania wordt bevroren. De rest van het jaar worden vooral herhalingen uitgezonden. Dat komt ook doordat door zendtijdwijzigingen het programma per 1 september wordt verlengd van 30 naar 60 minuten met als uitzendtplek 16.00 tot 17.00 uur op 747 AM. Dat maakt het mogelijk om meer lange debatten, reportages en diepgaande gesprekken te voeren over het dagelijks leven in de grote stad. Gespreksonderwerpen zijn onder meer: gratis openbaar vervoer, wel of geen alcoholverbod, woningnood, spreiding van allochtonen, tippelzones, kabinetsbezuinigingen en de gevolgen voor achterstandswijken.

Nieuws en actualiteiten voor Turken, Marokkanen en Chinezen

Terwijl de NPS zich inspant om Urban Radio te gaan maken op 747 AM, gaat de zenderredactie ervan uit dat dit ten koste zal gaan van de uitzendingen in de eigen taal. Bureau McKinsey presenteert plannen voor een ingrijpende bezuinigingsoperatie voor de hele Publieke Omroep. Intussen veranderen de opvattingen over de integratie van allochtonen. Alle redacties voeren, op basis van de beleidsnotitie van de programmaleider, een discussie over de toekomst van de uitzendingen in de eigen taal. Aan het eind van het jaar wordt duidelijk dat de ombuiging van dagelijkse naar wekelijkse uitzendingen als nuttig en noodzakelijk wordt beschouwd. Er ontstaat een levendige discussie over de invulling van de nieuwe weekmagazines.

De redacties zijn druk met de verkiezingen in januari en de presentatie van het kabinetsbeleid rond vreemdelingenzaken en integratie. Het dossier neemt veel tijd in beslag in de uitzendingen, vooral het Nieuws voor Turken en Marokkanen. Het gaat dan vooral over het

debat over waarden en normen, de Islam als bedreiging voor de Nederlandse samenleving en huwelijksmigratie.

De **Turkse redactie** besteedt veel aandacht aan de Amerikaanse invasie en de bezetting van Irak. Dat is niet alleen omdat Turkije buurland is van Irak, maar omdat de Nederlandse instemming met deze oorlog uitleg over de Nederlandse standpunten en invalshoeken noodzakelijk maakt. Door eigen contacten in en rond Irak kan de redactie gedegen en onderscheidend nieuws en actualiteiten laten horen, direct vanuit het oorlogsgebied. Toch wordt maar 10% van de zendtijd gebruikt voor het nieuws in relatie tot Turkije. De programma's gaan toch vooral over het Nederlandse nieuws en de actuele ontwikkelingen in en rond de Turkse gemeenschap in Nederland.

In Marokko wordt 16 mei 2003 beschouwd als het equivalent van 11 september 2001 in de Verenigde Staten. Op die dag vindt in Casablanca een serie aanslagen plaats met vele slachtoffers. De **Marokkaanse redactie** volgt de gebeurtenissen op de voet. Dagelijks zijn er in de uitzendingen gesprekken met parlementariërs, politici en deskundigen over internationaal terrorisme. Veel werk wordt in dit verband verzet door eigen verslaggevers in Rabat en in Casablanca.

De **Chinese redactie** zendt, net als in voorgaande jaren, weer een prachtige, zelf geschreven hoorspelserie uit over lief en leed van de in Nederland wonende Chinezen. Er is twee keer een cursus Nederlands in twaalf afleveringen. Berichtgeving in de media over het stopzetten van uitzendingen in de eigen taal levert de oprichting van de actiegroep 'Redt het Chinese programma van de NPS' op. Er volgen een handtekeningenactie en het aanbieden van een petitie aan Algemeen Directeur Willem van Beusekom.

Zorg en Hoop

In **Zorg en Hoop**, het programma over Suriname en Surinamers in Nederland, springt een interview in het oog met de Surinaamse ex-president Jules Wijdenbosch. Voor het eerst in zijn leven wordt hij bijna een uur lang kritisch ondervraagd over zijn desastreuze beleid tussen 1996 en 2000, toen hij door massaal volksprotest gedwongen werd af te treden. Er zijn meer bijzondere uitzendingen, onder meer op 5 juni en 1 juli over de herdenking van de Hindoestaanse immigratie, en de herdenking van de afschaffing van de slavernij. Zorg en Hoop doet verslag van de meeste activiteiten in Nederland en Suriname. Belangrijk is ook het verslag van de onthulling van 'Het Monument van Besef' op het Surinameplein in Amsterdam, als tegenhanger van het vorig jaar opgerichte Nationale Monument Nederlands Slavernijverleden in het Oosterpark. Prominente Surinaamse politici weten hun weg naar het programma te vinden, zoals parlementsvoorzitter Ramdien Sardjoe en de huidige vice-president Jules Ajodhia. Zorg en Hoop krijgt de primeur dat Ajodhia bij de verkiezingen van mei 2005 niet meer beschikbaar is voor een regeringsfunctie: een uitspraak die hij in Suriname dan nog niet heeft gedaan.

Tambu

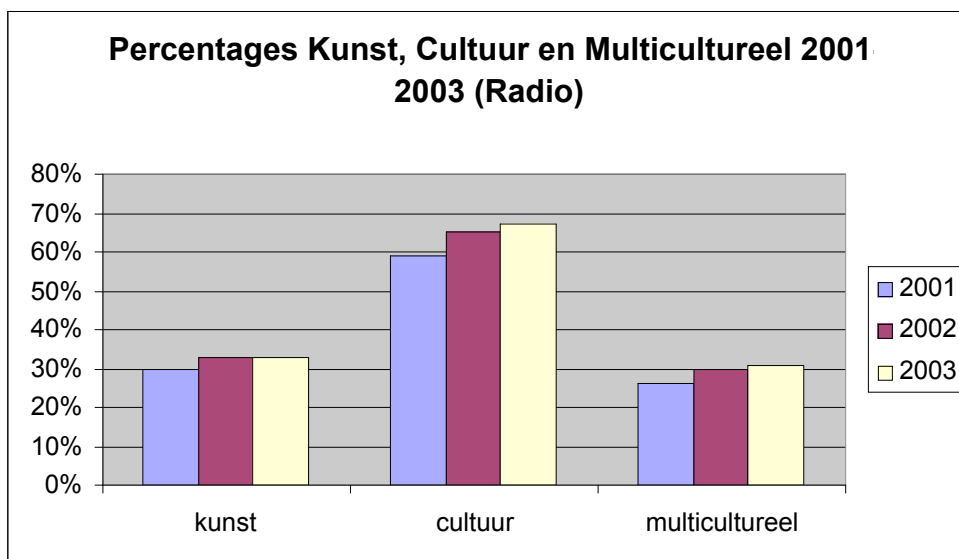
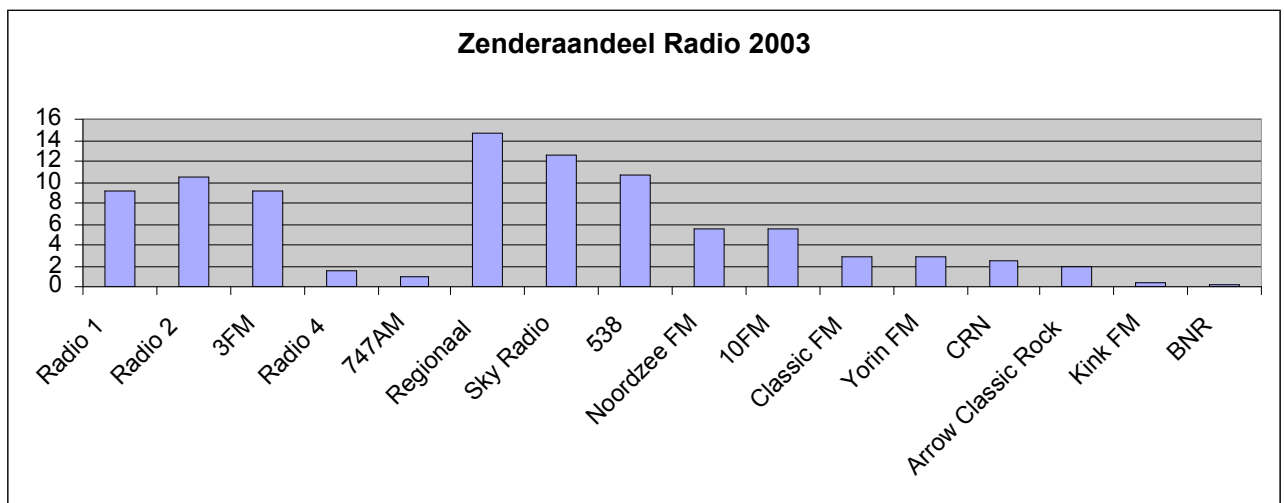
De **Antilliaanse redactie** heeft de handen vol met het aanbrengen van eigen nuances in de stoere taal van politiek Den Haag over de bolletjesslikkers. Die nuances komen van politici uit Curaçao, in eigen interviews of bij monde van de correspondent. Een veel gehoord woord in de uitzendingen is 'bodyscan'. Met de komst van het kabinet van Mirna Godeth, die wordt beschouwd als de 'werkarm' van haar in opspraak geraakte broer Anthony, wordt de goede politieke verstandhouding tussen Den Haag en Willemstad verstoord. De consequenties worden op de voet gevolgd in het programma. Tenslotte blijft de situatie van de Antilliaanse

probleemjongeren een terugkerend onderwerp in de uitzendingen, ook als platform voor discussie binnen de eigen groep.

Suara Maluku

De **Molukse redactie** is er opnieuw in geslaagd collega's van belangrijke radiostations op de Molukken en sleutelfiguren uit het politieke en maatschappelijke leven aan het woord te laten, zowel moslims als christenen. Freelance verslaggever Victor Joseph bouwt door zijn vele reizen unieke contacten op, bijvoorbeeld als hij in november op de Molukken is. Onderwerpen op het terrein van onderwijs, cultuur, huisvesting, literatuur, muziek, vrouwen en jongeren in Nederland komen goed tot hun recht in de uitzendingen. De redactie neemt zich voor in 2004 meer live studiodiscussies te realiseren.

Grafieken Radio

NIEUWE MEDIA

Met de ‘programma gerelateerde’ websites biedt de Afdeling Nieuwe Media de bezoeker van www.nps.nl de vertrouwde en adequate service. Door het ‘on demand’ aanbieden van televisie- en radioprogramma’s, de EPG (Elektronische Programma Gids) en de nieuwsbrieven, speelt NPS-Nieuwe Media steeds in op de verwachtingen van de kijker en de luisteraar. Vooral het onderscheidend karakter van internet maakt het de NPS mogelijk om dit medium verder te ontwikkelen tot een zelfstandig derde ‘mediaplatform’ naast radio en televisie.

Multimediaal en interactief

De nadruk ligt dit jaar onverminderd op het gebruik van de specifieke kenmerken van het internet: *multimediaal* en *interactief*. *Multimediaal* betekent hier dat een web-item voor een deel kan worden gebaseerd op hergebruik van televisie- en radio‘content’ in combinatie met eigen teksten en beeldmateriaal. Ook ‘web-only’ (speciaal voor internet gemaakte) content speelt een belangrijke rol. Goede voorbeelden zijn:

- de live-webcast vanaf het North Sea Jazz Festival op www.nps.nl/jazz;
- de inzendingen voor de Webdanscompetitie op www.webdans.nl, inclusief registratie van speciaal voor internet ontwikkelde dansfilms;
- het opmerkelijke Mixed-up project op www.dekortefilm.nl, waar makers van diverse disciplines een specifieke internetfilm of -animatie creëren, en
- de web-items gemaakt voor www.Rozerijk.nl op basis van het voormalige radioprogramma, dat nu alleen via internet te beluisteren is.

Interactief betekent dat de gebruiker invloed krijgt op de aangeboden inhoud.

Voorbeelden zijn in dit geval:

- het online kinderkookboek www.kookvanjou.nl, waar de gebruikers zelf recepten kunnen toevoegen;
- de ontwikkeling van ‘Sketchmaker’, een online spel gekoppeld aan het dramadeel van Het Klokhuis: www.hetklokhuis.nl;
- de oefendicties bij het jaarlijkse Groot Dictee der Nederlandse Taal op www.grootdictee.nl;
- online discussie op www.zorgenhoop.nl en www.premtime.nl en de live-chat met presentator Prem Radhakishun;
- de discussiepagina op de NOVA-site: www.novatv.nl.

Themasites

Om zo volledig en actueel mogelijke sites te kunnen aanbieden, bundelt de redactie steeds vaker verschillende programmasites in een voor de NPS belangrijk thema. Bijvoorbeeld jazz, korte film, dans, opera en klassiek. Dit gebeurt ook in samenwerking met andere organisaties, zoals bij de site www.omroep.nl/geschiedenis met de VPRO, www.dansserver.nl met TIN (Theaterinstituut), Vakbond FNV, LCA (Landelijke Centrum Amateurdans) en de Collectieve danspromotie.

Het Stimuleringsfonds Nederlandse Culturele Omroepproducties ondersteunt enkele belangrijke activiteiten, zoals het ontwikkelen van dansfilms speciaal voor het internet.

Begrippen als ‘kijkcijfers’, ‘pageviews’ en ‘bezoekersaantallen’ gelden als belangrijke criteria bij het vaststellen van de prioriteiten. ‘Cross-media promotie’ en het aansluiten bij evenementen zijn goede manieren om meer bezoekers te bereiken. Evenementen waar internet een belangrijke rol speelt in 2003 zijn onder meer het Dunya Festival, North Sea Jazz

Festival, Nederlands Filmfestival, Nederlandse Dansdagen en andere bijzondere uitzendingen, bijvoorbeeld Young Eurovision Dancers, Het Groot Dictee der Nederlandse Taal, en de veelgeprezen website bij de acht afleveringen van het zomerprogramma Maandag Prinsjesdag.

Omroepbreed

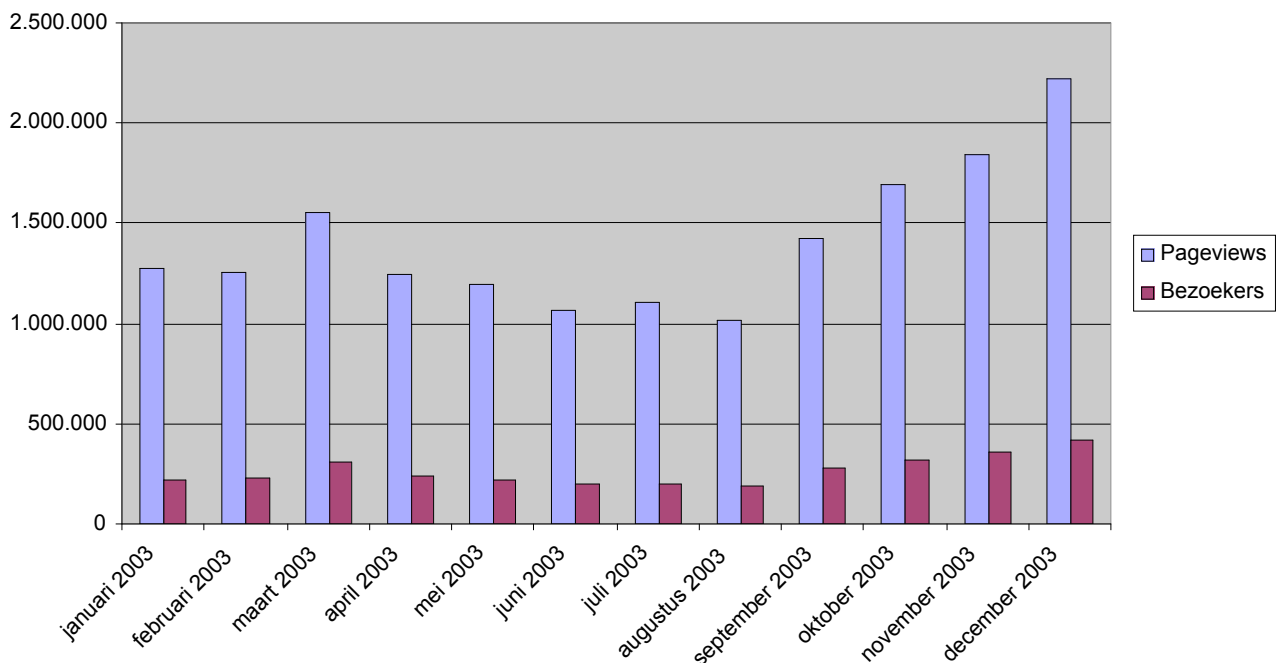
Als vervolg op het Gezamenlijk Plan Internet wordt op initiatief van de leden van de Internet Coördinatie Omroep.nl (de ‘zendercoördinatoren’ internet van de publieke omroep) het Plan van Aanpak 2003 gepubliceerd op www.omroep.nl/internetbeleid.

De NPS werkt in 2003 intensief mee aan een aantal omroepbrede themasites: Cultuur (opgesplitst in Muziek en Kunst & Cultuur), Multicultureel, Nieuws en Actualiteiten en Jeugd en Educatie (dat wil zeggen: Z@ppelin). In 2003 wordt het gebruik van de themasites onderzocht. De conclusie luidt dat met name de thema’s nieuws en entertainment goed bezocht en gewaardeerd worden. Dat geldt in mindere mate voor Multicultureel en Kunst & Cultuur, maar deze worden weer wel redelijk gewaardeerd. Begin 2004 wordt een beslissing genomen over de voortgang van de themasites.

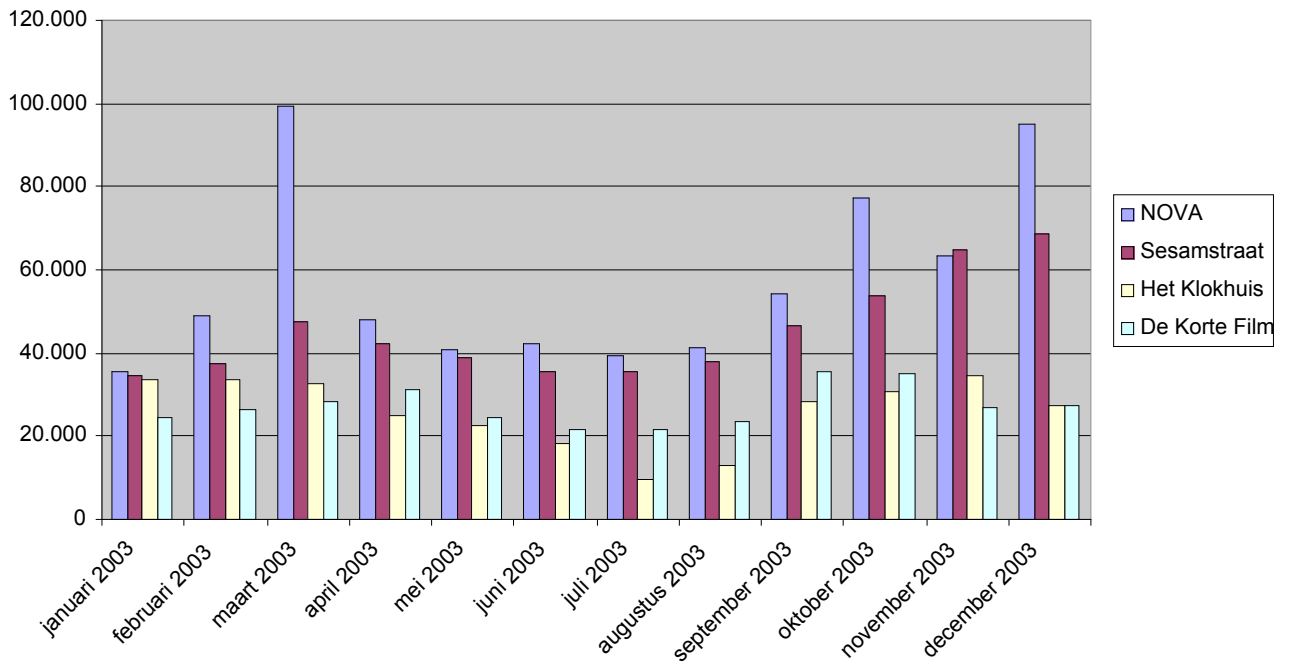
Na een periode van voorbereiding beginnen in januari, in het kader van de verdere invulling van de basiscondities, omroepbrede brainstormsessies over relevantie en kwaliteit van de websites van publieke omroepen. Dit krijgt op 17 en 18 april een vervolg in een werkconferentie. Gespreksonderwerp tijdens deze bijeenkomst van de Hoofden internet van diverse omroepen is het begrip ‘relevantie websites publieke omroepen’. Het is de bedoeling dit proces voort te zetten in 2004. (Zie ook het online verslag op www.nieuwakademia.nl/po.)

Grafieken Nieuwe Media

Bezoekers en pageviews van alle NPS-sites samen

Bezoekers - NOVA / Sesamstraat / Het Klokhuis / De Korte Film

Pageviews - NOVA / Sesamstraat / Het Klokhuis / De Korte Film

